

Bestuursverslag Stichting Primair Onderwijs Mondriaan te Abcoude

2018

Inhoudsopgave

1.0 Juridische structuur	3
2.0 Samenstelling en werkwijze bestuur	4
2.1 Samenstelling bestuur en directie	4
2.2 Bestuursvergaderingen in 2018	5
2.3 Bestuursbesluiten in 2018	6
3.0 Missie en visie	7
4.0 Leerlingen en ouders	9
4.1 Leerlingaantallen	9
4.2 Ouders en verzorgers	9
5.0 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg	11
6.0 Onderwijsbeleid	12
6.1 Volgen onderwijsprestaties	12
6.2 Onderwijsmethodes	12
6.3 ICT	12
6.4 Passend Onderwijs en extra ondersteuning	12
7.0 Personeel en organisatie	14
7.1 Schoolorganisatie en directie	14
7.3 Inzet vakleerkrachten	15
7.4 Inzet intern begeleiders en specialisten	15
7.5 Nascholing	15
7.6 Ziekteverzuim	15
7.7 Werkdruk en werkdrukgeden	16
7.8 Onderwijsondersteunend personeel (OOP) en vrijwilligers	17
7.9 Beleid bij noodzakelijke afvloeiing	17
8.0 Kindcentrum (KC) Piet Mondriaan	18
8.1 Bestuur en beleid Kind Centrum	18
8.2 Huisvesting Kind Centrum	18
8.3 Inhoudelijke samenwerking Kind Centrum	18
9.0 Klachten	19
10.0 Huisvesting/ Vereniging van Eigenaren (VvE)	20
11.0 Financieel verslag 2018	21
11.1 Algemeen financieel beleid	21
11.2 Vermogenspositie	21
11.3 Exploitatieresultaat	22
11.4 Balans	26
11.5 Duurzame inzetbaarheid	26
11.6 Treasurybeleid	26
12.0 Continuïteitsparagraaf 2018-2023	26
13.0 Risico's en onzekerheden en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	29
Bijlage 1 - Verslag toezichthoudend bestuur	31
Bijlage 2 – Verantwoording inzet middelen prestatiebox	32

1.0 Juridische structuur

De Stichting Primair Onderwijs Mondriaan te Abcoude wordt vertegenwoordigd en bestuurd door een bestuur bestaande uit vrijwillige bestuurders die een beperkte vergoeding ontvangen, aangezocht op hun achtergrond en kwaliteit.

De stichting is opgericht op 4 november 2008. Onder nummer 31248500 is zij ingeschreven in het register bij de Kamer van Koophandel. Het bestuursnummer van de stichting is 41843 en het BRIN-nummer luidt 18 IQ.

Code goed bestuur

Het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs Mondriaan past de Code Goed Bestuur (Good Governance) toe. Het bestuur is open en maakt duidelijk wat het bestuur daaronder verstaat naar alle geledingen in onze organisatie. De bestuursvergaderingen zijn openbaar en worden aangekondigd in de planningskalender van de school, die op de website staat.

Notulen van bestuursvergaderingen worden eveneens op de website van de school gepubliceerd.

Het bestuur heeft enkele jaren geleden gekozen voor het model met vrijwillige bestuursleden die een beperkte vergoeding ontvangen. Het bestuur treedt op als een toezichthoudend bestuur, dat stuurt op hoofdlijnen van beleid.

Alle uitvoerende bestuurstaken, andere taken en bevoegdheden zijn middels een managementstatuut gemandateerd aan de directie.

In 2017 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw managementstatuut, waarin de taken en verantwoordelijkheden van het bestuur en de directie opnieuw gezien en beschreven worden. Medio 2018 is het nieuwe managementstatuut gereed gekomen en voorgelegd aan bestuur en de medezeggenschapsraad. Het nieuwe statuut verkreeg de instemming van het bestuur en de Medezeggenschapsraad.

2.0 Samenstelling en werkwijze bestuur

2.1 Samenstelling bestuur en directie

In 2018 bestond het bestuur van de stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude uit de volgende personen:

		ingeschreven bij de kamer van koophandel op /statutair aftredend per
voorzitter	mevrouw mr. H. Koldewee (Heleen)	01-01-2015 01-01-2019 en verlengd tot 01-01-2020
secretaris	mevrouw dr. C. Blom (Corrien)	01-01-2017 01-01-2021
penningmeester	de heer N.W. Veenman (Nico)	01-01-2017 01-01-2021
lid	Mevrouw drs. C. A. van der Linden (Corien)	01-01-2015 01-01-2019 en verlengd tot 01-01-2020
lid	mevrouw S. Korthals Altes-Beste BA (Sylvia)	01-03-2015 01-03-2019

De bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden een vaste bestuursvergoeding van € 400 per jaar.

Overzicht zittende bestuursleden en hun taakaccenten:

Mevrouw mr H. (Heleen) Koldewee, voorzitter

Achtergrond en ervaring: ruim 25 jaar werkzaam geweest als jurist, eerst in de advocatuur en daarna bij de overheid. Opgeleid tot mediator.

Thans werkzaam als natuurgeneeskundig therapeut.

Nevenfuncties: lid van het bestuur van het Sociaal Fonds Politie Amsterdam, lid van de commissie Sportiviteit en Respect van de HV Abcoude.

Taakaccent binnen het bestuur: externe vertegenwoordiging bestuur, juridische vraagstukken, organisatievraagstukken, gesprekkencyclus directie.

Mevrouw dr C. (Corrien) Blom, secretaris

Achtergrond en ervaring: ong. tien jaar ervaring als beleidsadviseur bij de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, daarvoor werkzaam als onderzoeker en docent taalwetenschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam en als taaltrainer/communicatieadviseur.

Thans werkzaam als programmamanager beleid bij de Nederlandse Taalunie te Den Haag.

Nevenfuncties: -

Taakaccent binnen het bestuur: beleid en processen algemeen; communicatie.

De heer N. (Nico) Veenman, penningmeester

Achtergrond en ervaring: 28 jaar werkzaam geweest bij IBM, wisselend in professionele en management functies. Daarna 6 jaar als interim manager bij de Postbank en KPN. 15 jaar eigenaar van een ICT bedrijf geweest. Ook praktijk gevoerd als mediator. Financiële ervaring dmv opleidingen, PDB, MBA, SPD, praktijkervaring middels vele penningmeesterschappen.

Thans gepensioneerd.

Nevenfuncties: Lid wijkcomité "InVinkeveen", lid Rotary club Vinkeveen-Abcoude, mede organisator jaarlijks 55+ tennistoernooi; vertrouwenspersoon voor basisschool de Schakel te Vinkeveen.

Taakaccent binnen het bestuur: Financiën en ICT.

Mw S. (Sylvia) Korthals Altes-Beste, BA

Achtergrond en ervaring: Na een aantal jaren werkzaam geweest te zijn in de evenementen- en gastvrijheidsindustrie in binnen en buitenland als afdelingshoofd, ruim 10 jaar werkzaam geweest in de IT sector in commerciële functies. Daarnaast actief geweest op gebied van coaching (op soft skills), facilitator strategie workshops en geven van trainingen..

Thans werkzaam als Senior Proposal Advisor bij KPMG

Nevenfuncties: -

Taakaccent binnen het bestuur: toezicht met nadruk op de financiële bedrijfsvoering.

Mw drs C. A. (Corien) van der Linden MSc, lid

Achtergrond en ervaring: studeerde Communicatiewetenschap en Onderwijskunde aan de Universiteit van Amsterdam.

Werkt ruim 30 jaar als (wetenschappelijk) onderzoeker in de onderwijssector - met als focus primair onderwijs - en in de culturele sector. Heeft veel kennis van basisonderwijs en Passend onderwijs, en beschikt over een groot netwerk in de onderwijssector.

Nevenfuncties: voorzitter van de Stichting Zwembad Abcoude (SZA) - verantwoordelijk is voor de realisatie van Het Sporthuis Abcoude. Bestuurslid van de Stichting Abcoude Sport (SAS), eigenaar en beheerder van gymzaal de Kees Bonzaal te Abcoude

Taakaccent binnen het bestuur: onderwijszaken, gesprekkencyclus directie.

Samenstelling directie van obs Piet Mondriaan in 2018:

directeur	mevrouw M. Koomen RDO (Martine)	vanaf 1 augustus 2016 - heden
adjunct-directeur	de heer H.F.O. Staal (Otto)	vanaf 01-09-2017 tot 01-09-2018
directeur financiën & beheer	De heer H.F.O. Staal RDO (Otto)	vanaf 01-09-2018 - heden

Organisatiestructuur

Het bevoegd gezag van de Stichting Primair Onderwijs Mondriaan wordt gevormd door het bestuur van de stichting. Het bestuur van de stichting heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding van de stichting en voor goed bestuur van de daaronder ressorterende openbare basisschool Piet Mondriaan. Het bestuur oefent al de hem bij wet en statuten toegekende taken en bevoegdheden uit. Middels een managementstatuut zijn er mandaten en submandaten verstrekt aan de Directeur en de Directeur Financiën & Beheer.

Met de kinderopvangorganisatie KMN Kind & Co vormen wij het Kindcentrum Piet Mondriaan. In hoofdstuk 8 wordt dit uitgebreid toegelicht.

2.2 Bestuursvergaderingen in 2018

Het bestuur heeft - in aanwezigheid van de directie - vijf keer regulier vergaderd in 2018. Van de vergaderingen is een verslag gemaakt dat op de website van de school staat. Deze vergaderingen kennen een min of meer vaste agenda.

Een belangrijk terugkerend agendapunt is de MANRAP (MANagement RAPportage), waarin de directie het bestuur breed informeert. Vanuit een vaste matrix passeren vele aspecten, opdat het bestuur de rol van toezichthouder/ bestuurder volledig invulling kan geven.

De belangrijke agendapunten in 2018 waren:

- burgerschapsplan
- veiligheidsplan

- bestuursevaluatie
- privacy reglement
- protocol social media
- informatiebeveiligings- en privacy beleid
- privacy verklaring voor website/schoolgids
- bevindingen checklist onderwijskwaliteit
- schoolanalyse opbrengsten toetsen
- aantal MR-bestuursvergaderingen
- analyse Centrale Eindtoets
- samenvatting, checklist onderwijskwaliteit
- herzien beleid Remedial Teaching
- schoolgids 2018-2019
- taalbeleidsplan
- formatieplan: salariering medewerkers n.a.v. nieuwe CAO-PO
- nieuwe functiebenaming adjunct-directeur
- Vereniging van Eigenaars Piet Mondriaangebouw
- jaarplan 2018-2019
- aannamebeleid
- begroting 2019-2022

Een afvaardiging van het bestuur is in 2018 eenmaal aanwezig geweest bij een vergadering van de medezeggenschapsraad (MR) ter overleg en wederzijdse ontmoeting. Gesproken mag worden van een vruchtbare vergadering. Verder heeft de voorzitter van het bestuur de MR meermalen geïnformeerd over voor de MR relevante zaken.

2.3 Bestuursbesluiten in 2018

Dit zijn de belangrijkste besluiten die het bestuur in het jaar 2018 genomen heeft:

- vaststelling burgerschapsplan
- vaststelling veiligheidsplan
- vaststelling wijziging pestprotocol
- beleid school-video interactie
- vaststelling protocol social media
- vaststelling informatiebeveiligings- en privacy beleid
- vaststelling privacy verklaring voor website/schoolgids
- vaststelling herzien beleid RT
- vaststelling evaluatieverslag
- vaststelling schoolgids 2018-2019
- opstellen huishoudelijk reglement
- reserves VvE
- vaststelling taalbeleidsplan
- frequentie en agenda bestuursvergaderingen
- frequentie MR -bestuursvergaderingen
- opstellen bestuursprofielen
- vaststelling bestuursreglement, incl. bestuursprofielen en professionaliseringsagenda
- vaststelling formatieplan
- vaststelling formatieplan: salariering directie
- aanstelling Directeur Financiën & Beheer
- financieel jaarverslag 2017
- vaststelling/goedkeuring begroting 2019-2022
- vaststelling Management Rapportages
- vaststelling managementstatuut
- actualisering toezichtmatrix
- vaststelling bevindingen checklist onderwijskwaliteit

Verschillende van deze besluiten worden later in dit verslag inhoudelijk besproken.

3.0 Missie en visie

Het is onze missie ervoor te zorgen dat:

- iedere leerling en leerkracht zich veilig voelt op onze school;
- wederzijds respect wordt geborgd en bevorderd;
- alle leerlingen op een gelijkwaardige en respectvolle manier worden behandeld;
- elke leerling wordt uitgedaagd om zijn talenten te ontplooiën en zijn competenties te vergroten op een manier die door elke leerling als aantrekkelijk en zinvol wordt ervaren.

Bij deze missie is dit ons motto: "Elk kind een talent".

Het is onze taak als school om van "elke steen een fonkelende diamant te maken". Ieder is uniek in zijn soort, maar voeg je ze samen, dan vormen ze een prachtig sieraad.

Daarbij geldt: "Wij zeggen wat wij doen en wij doen wat wij zeggen".

Verder zien wij het als onze belangrijkste taak de leerlingen een evenwichtige ontwikkeling te laten doormaken op onze school. Dit moet de basis zijn voor hun toekomst in onze maatschappij. De volgende zaken spelen daarbij een belangrijke rol:

- het aanleren van kennis en cognitieve vaardigheden;
- zorgen voor een goede sociaal-emotionele ontwikkeling;
- het ontwikkelen van aanleg en talent van elke leerling;
- het hebben van een open houding ten opzichte van andere culturen en religies;
- iedereen moet zich thuis voelen op de obs Piet Mondriaan;
- we zorgen voor veiligheid en een goede sfeer.

Bovenstaande proberen wij te bereiken door te werken met de hieronder geformuleerde uitgangspunten. Meer informatie hierover staat in de schoolgids.

- *Visie op identiteit en samenleving:*
Als openbare school willen wij, op basis van wederzijds respect, openstaan voor kinderen en ouders ongeacht welke culturele of religieuze achtergrond.
De samenstelling van de schoolbevolking geeft ons en onze leerlingen de kans om elkaar te leren kennen en te begrijpen en om te leren samen te leven. Dit krijgt nog een extra dimensie binnen het Kindcentrum (KC).
De schoolorganisatie heeft een goede samenwerking en neemt proactief initiatieven met de partnerorganisaties in het KC.
- *Visie op ons onderwijs:*
Op de obs Piet Mondriaan werken we volgens het leerstofjaarklassensysteem. De grote verschillen tussen leerlingen in prestatie- en ontwikkelingsniveau maken het noodzakelijk om binnen dit systeem plaats in te ruimen voor de individuele begeleiding van leerlingen.
De ruimte in de formatie van onze school wordt - mede door de inzet van eigen middelen - ingezet om de groepen te verkleinen, zodat de leerkracht zelf kan zorgen voor individuele begeleiding binnen de klas.
Een voorwaarde om dit te kunnen bereiken is een goed uitgevoerd klassenmanagement door de leerkrachten. Belangrijke punten in dit verband zijn dan ook:
  - zelfstandig werken;
  - effectieve instructie;
  - effectieve leertijd;
  - goede klassenorganisatie (voorbereiding en administratie);
  - effectieve inrichting van het klaslokaal.

Kernactiviteiten

Op obs Piet Mondriaan zijn wij voortdurend bezig met de vraag hoe een pedagogisch verantwoorde omgeving van leraren met hun leerlingen eruit ziet. Wij zijn ervan overtuigd dat de relatie met leerlingen aan de basis staat van de ontwikkeling van talenten. Met deze talenten kunnen zij een waardevolle bijdrage leveren aan onze samenleving. De kernactiviteit “het verzorgen van goed onderwijs” wordt zo in een breder perspectief geplaatst.

Vakonderwijs

Eigen middelen en daar waar mogelijk worden subsidies ingezet om vakonderwijs te financieren, zoals Engels, gymnastiek, humanistische vormingsonderwijs, dans, drama en muziek. Zie ook 7.3 van dit jaarverslag.

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

De samenleving komt regelmatig met vraagstukken naar de school. Dat vraagt veel van bestuur en medewerkers. Allereerst speelt de primaire afweging: welke zaken zijn des schools. Nadat dit helder is en zaken bestempeld worden als zodanig, is vervolgens van belang hoe dienen deze zaken vorm te krijgen binnen het curriculum van de school. Hierbij speelt de tijdsfactor een belangrijke rol, voordat een activiteit kan worden opgenomen in de jaarplanning

4.0 Leerlingen en ouders

4.1 Leerlingaantallen

Het aantal leerlingen is in 2018 licht gestegen conform de eigen prognoses.

Het overzicht over de afgelopen jaren:

Reguliere teldatum	4-7 jarigen	8-12 jarigen	Totaal
01-10-2018	186	191	377
01-10-2017	169	196	365
01-10-2016	168	201	369
01-10-2015	175	173	348
01-10-2014	170	175	345

In een basisschool stijgt normaliter het aantal leerlingen door de start van nieuwe vierjarigen. Jaarlijks is op 1 oktober de reguliere teldatum. Alle schoolverlaters, voornamelijk leerlingen gezeten in groep 8, hebben dan de school verlaten.

De officiële van gemeentewege verstrekte leerlingprognoses laten in 2018 en 2019 een daling in de leerlingenaantallen voor onze school zien. Onze verwachting ligt anders vanwege meer redenen:

- de verdere implementatie van het Kind Centrum;
- het aantrekken van de huizenmarkt naast de oplevering van nieuwe huizen elders;
- de positionering van onze school binnen Abcoude.

Onze prognose geeft dat de leerlingaantallen vanaf 2017 licht zullen stijgen. Gemiddeld met vijf leerlingen per schooljaar. In 2018 bedroeg de groei al 12 leerlingen; min of meer de voorspelde groei voor twee jaar. Voor de teldatum 2019 wordt er geen groei verwacht. Zeker omdat er twee grote groepen acht de school verlaten richting voortgezet onderwijs.

Op reguliere teldatum van 1 oktober 2018 waren er 377 leerlingen ingeschreven.

Toelichting:

- van de toen ingeschreven leerlingen hadden slechts 9 leerlingen een leerlinggewicht;
- het aantal NOAT-leerlingen (Nederlands onderwijs aan anderstaligen) bedroeg 34 een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (24).

Voor deze groepen leerlingen ontving de school extra gelden om aan de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen invulling te geven.

In 2018 hebben wij alle aangemelde leerlingen kunnen plaatsen. De school kon in 2018 geen beroep doen op een buitengewone teldatum ("groeiteldatum").

4.2 Ouders en verzorgers

Vijf-gelijke-schooldagen-model

In 2015 is gestart met het vijf gelijke schooldagen-model. Getuige de reacties van ouders blijkt dit prima te bevallen. Hun vertegenwoordigers in de Medezeggenschapsraad en Ouderraad geven hier blijk van. Ook binnen onze school en bij het KC is deze verandering van dag- en weekindeling goed bevallen, zo blijkt in vergaderingen.

Een evaluatie met het schoolteam geeft wel aan dat er in de de bovenbouw (43 % van de leerkrachten) nadrukkelijk het gevoel leeft, dat er minder tijd is voor het curriculum. De extra tijd die in de groepen 1 t/m 4 is ontstaan t.o.v. het vorige model wordt als prettig ervaren.

Vooralsnog is besloten om geen specifieke onderdelen uit het curriculum naar eerdere leerjaren te schuiven. Dat zou inhoudelijk te veel van de leerlingen vragen. Met andere woorden: "leerlingen moeten wel aan bepaalde lesstof toe zijn".

Wel zal er in de middenbouw extra tijd en aandacht besteed worden aan het automatiseren bij taal en rekenen.

Eenenzeventig procent van de leerkrachten ziet wel mogelijkheden in de bovenbouw om de tijd efficiënter te verdelen door de zaakvakken te compacten. De aanschaf van de nieuwe methode Wereldoriëntatie, die gepland staat voor 2019, kan hier een aanzienlijke bijdrage ondersteuning aan leveren.

Ouderbetrokkenheidsonderzoek 2017 en actiepunten

Het laatste ouderbetrokkenheidsonderzoek is van november 2017. De ouders geven de school een 8,1 bij een response van 38%. De bevindingen van het onderzoek zijn gedeeld met de leden van de medezeggenschapsraad, het bestuur en het schoolteam. Aansluitend zijn er zeven actiepunten geformuleerd.

Het onderdeel ouderbetrokkenheid scoort het laagst in deze enquête en vormt een mogelijk risicopunt. De ouderbetrokkenheid willen wij positief stimuleren. Tevens komt naar voren dat ouders niet geheel bekend zijn met de speerpunten van de school. Ook hebben wij de opmerkingen en tips die u ons heeft gegeven voor een groot deel ter harte genomen. Wij hebben gekeken naar de meest voorkomende tips en de meest urgente tips. Hieronder kunt u lezen hoe wij dit op de obs Piet Mondriaan willen aanpakken.

1. Ouders meer informeren over inhoudelijke aspecten en speerpunten van het onderwijs op de Piet Mondriaan (directie) door middel van een nieuws update.
2. Om de ouderparticipatie en betrokkenheid te stimuleren wordt er vier keer per jaar een speciale koffie/thee ochtend met de directeur georganiseerd. Het thema van de ochtenden wordt bepaald door ontwikkelingen binnen de school, in het onderwijs en/of vragen van ouders.
3. Het gebruik van de klasbord app door leerkrachten meer onderling afstemmen: aantal apps, inhoud (leerkrachten).
4. Ouders actief uitnodigen bij inhoudelijke werkgroepen en commissies die zich daarvoor lenen. Hierbij denken wij aan de commissie levensbeschouwing en ICT.

Naar aanleiding van deze enquête zijn ook andere acties ingezet.

5. Het schoonmaakbedrijf erop aanspreken dat de toiletten beter schoon moeten worden gemaakt (heeft reeds plaatsgevonden en er is een extra schoonmaakronde om 11.30 uur) en er actief op toezien dat de kinderen de toiletten juist gebruiken.
6. De (jonge) kinderen voldoende tijd geven om te eten tijdens de lunch, de leerkrachten lezen voor en/of zetten educatieve TV programma's aan, er worden geen filmpjes gekeken.
7. De MR zal elk jaar een vacature uitzetten voor een nieuw MR lid zodat er elk jaar een mogelijkheid is om de MR te komen versterken.

De volledige uitslag van het ouderbetrokkenheidsonderzoek kunt u inzien via onderstaande link:

<https://drive.google.com/file/d/0BztOQvCWHJlxZmhaem1MTjd1M21rSkY3SUhzY1ZYdld6T3ZF/view?usp=sharing>

In 2018 zijn alle actiepunten uit- en/of ingevoerd met vooralsnog vele positieve reacties in vergaderingen van de MR en het bestuur. In 2019 gaan wij deze actiepunten evalueren.

5.0 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

De bewaking van de onderwijskwaliteit is vanzelfsprekend continu een punt van aandacht voor het bestuur. In 2012 heeft de directie een Checklist Kwaliteit voor het bestuur opgesteld. In 2017 is deze checklist aangepast aan het vernieuwd toezichtkader van de onderwijsinspectie. Alle factoren die voor de kwaliteit van belang zijn, zijn gescoord en waar nodig zijn vervolgacties benoemd. Samen met 'harde' onderwijsresultaten, zoals de toetsscores en de bevindingen van de Onderwijsinspectie, geven de resultaten van de checklist een goed beeld van de kwaliteit. Het bestuur heeft hiermee vertrouwen in de borging van de kwaliteitszorg.

Tevens is er een toezichtmatrix door de directie opgesteld die eraan bijdraagt om op bestuursniveau cyclisch te werken. Deze matrix is onderverdeeld in de onderdelen: algemeen, onderwijskwaliteit, werkgeverschap, stakeholders management, intern functioneren, bedrijfsvoering en nieuw beleid.

Ook is er contact gelegd op bestuursniveau met andere eenpitters om te reflecteren op het intern functioneren en is een gezamenlijke informatiebijeenkomst gehouden m.b.t. het vernieuwde inspectiekader en deskundigheidsbevordering.

Opbrengsten centrale eindtoets

In 2018 is de centrale eindtoets gemaakt op het niveau dat past bij de leerlingpopulatie en capaciteiten van de obs Piet Mondriaan. Hieronder een overzicht van de resultaten van centrale eindtoets vanaf 2015.

Jaar	Obs Piet Mondriaan	Landelijk gemiddelde	Vershil
2018	537,6	534,9	+2,7
2017	538,9	535,1	+3,8
2016	535,1	534,5	+0,6
2015	540,0	534,8	+5,2

Dit schooljaar hebben we de leerlingen bewust gemotiveerd om zich uiterst in te zetten tijdens de centrale eindtoets. Ondanks dat alle kinderen al geplaatst waren op het voortgezet onderwijs, hebben wij hen ervan weten te overtuigen dat ook deze laatste toets er toe doet.

De kinderen hebben de toets naar hun beste kunnen gemaakt. Wij vinden het resultaat niet helemaal passend t.o.v. de eerdere behaalde toetsresultaten van deze groep kinderen. De kinderen hebben gemiddeld genomen op de Cito toetsen begripend lezen en studievoordigheden in groep 7 en 8 hoger gescoord dan op de Centrale Eindtoets. Vandaar dat wij op dit onderdeel een hogere score hadden verwacht.

Onderwijskundige speerpunten schooljaar 2018-2019

- Bewust inzetten op interpunctie en grammatica. De leerkrachten verdiepen zich in de nieuwe methode Staal en gaan na of er voldoende aandacht wordt besteed aan de genoemde onderdelen.
- Werkvormen omtrent begripend lezen kritisch bekijken en zonodig bijstellen. Meer aandacht voor onderlinge interactie, aandacht voor actief leren.
- Strategieën omtrent begripend lezen explicieter aanbieden in halve klassen.
- Projectmatig werken met wereldoriëntatie continueren.
- Veelvuldig voorlezen en het extra aanbieden van beeldmateriaal bij wereldoriëntatie continueren.
- Aanpak rekenonderwijs borgen.
- Implementeren methode Staal groep 7 naar groep 8.
- Cyclisch werken continueren. Ter toelichting zie onderstaande.

Op school- en groepsniveau wordt er cyclisch gewerkt. De resultaten worden op schoolniveau per half jaar door de intern begeleiders in kaart gebracht en gemonitord. De leerkrachten evalueren per half jaar het onderwijsprogramma.

De leerkrachten werken hierbij volgens het PDCA (Plan, Do Check en Act) model. Dit model wordt ook ingezet op groeps- en lesniveau. De leerkrachten verzamelen data en handelen hiernaar in de dagelijkse lespraktijk.

6.0 Onderwijsbeleid

6.1 Volgen onderwijsprestaties

De onderwijsprestaties van onze leerlingen worden gemeten met onder meer Cito-toetsen. In het LOVS (leerling-onderwijs-volgsysteem) worden deze resultaten geregistreerd. Met dit programma maakt de school sinds 2009 op elk gebied zelfevaluatie. Zo bewaken we onze onderwijskwaliteit. De intern begeleiders brengen de opbrengsten in kaart en daaruit volgt eventueel het bijstellen van ons onderwijsproces. Tevens gebruiken de intern begeleiders het programma ParnasSys om een schoolanalyse te maken. Hiervoor worden de trendanalyses voor Opbrengst Gericht Werken (OGW) gebruikt. De opbrengsten van de midden- en de eindtoetsen worden besproken in de bestuursvergaderingen.

6.2 Onderwijsmethodes

Vanaf het schooljaar 2018-2019 zal de hele school met de taalmethode *Staal* werken. Deze methode is de laatste jaren leerjaar-gewijs ingevoerd.

Bij de groepen 1 en 2 is in 2018 gestart met de nieuwe methode Sil. Om de implementatie van deze methode goed te laten verlopen zijn naast de materialen van de methode drie touchscreens aangeschaft, zodat nu alle kleutergroepen van deze ondersteuning gebruik kunnen maken.

In schooljaar 2018 is een onderzoek gestart naar een nieuwe geïntegreerde zaakvakmethode. De verwachting is dat de nieuwe methode gekozen zal worden in de loop van 2019.

6.3 ICT

Leerlingen werken in de groepen 1 tot en met 8 structureel met laptops en chromebooks. Dagelijks werken zij daarop aan (voorbereidend) reken- en taalonderwijs, spelling, begrijpend lezen, technisch lezen, wereldoriëntatie en techniek. Wij zetten deze lijn de komende jaren voort en zullen hiervoor ook nieuwe en aanvullende software en hardware aanschaffen. In 2018 zijn 45 chromebooks aangeschaft.

Vanaf 2017 is de ICT-support geoutsourcet. Er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de externe partner Cloudwise (ICT support desk). Hiermee willen we zorgen voor betrouwbare en toekomstbestendige ICT-voorzieningen, zodat de *21st Century Skills* hun plek in het curriculum kunnen uitbreiden. In 2019 zal er een (vernieuwde) leerlijn ICT en een nieuwe nota ICT-beleid worden opgesteld.

6.4 Passend Onderwijs en extra ondersteuning

Vanaf 2013 is Passend Onderwijs ingevoerd in het primair onderwijs. De voorbereiding in het regionale samenwerkingsverband, Passenderwijs, heeft in 2014 zijn beslag gekregen. Dit samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan gemaakt met de titel "voor elk kind een passend aanbod". In dit plan wordt onderscheid gemaakt tussen "standaard basisondersteuning" en "extra ondersteuning". De standaard basisondersteuning beschrijft de beschikbare kennis, kunde en voorwaarden waaraan alle basisscholen vanaf 2016 binnen Passenderwijs moeten voldoen. De obs Piet Mondriaan voldoet hieraan. Dit staat in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschreven.

<http://www.obs Pietmondriaan.nl/alledocumenten/schoolgids-5>

Om het passend onderwijs op de obs Piet Mondriaan te realiseren, investeren wij in professionalisering van de leerkrachten.

In het jaar 2017 heeft het bestuur een besluit genomen over het structureel toevoegen van een Remedial Teacher, zodat we individuele begeleiding zoveel mogelijk in de school kunnen aanbieden. De extra individuele ondersteuning bij leerlingen met gedrags- en of leerproblematiek van Passenderwijs zal naar verwachting meer en meer opgenomen worden in de standaard bijdrage, zodat een remedial teacher van grote toegevoegde waarde zal zijn. De omvang van deze benoeming in 2018 bedraagt 0,6 fte.

Tot slot hebben wij sinds enkele jaren een klasseondersteuner (0,5 fte) om de leerkrachten te ontlasten. Hierdoor is er meer tijd voor de begeleiding van de leerlingen.

7.0 Personeel en organisatie

7.1 Schoolorganisatie en directie

De directeur van de school, die belast is met de eindverantwoordelijkheid en onderwijs in haar portefeuille, is geregistreerd in het schoolleidersregister. Deze functie wordt vervuld door Martine Koomen (op basis van 0,9 fte).

De adjunct-directeur (0,6 fte) is verantwoordelijk voor de financiën en de bedrijfsvoering. Op 1 september 2018 is deze laatste functie, na registratie in het schoolleidersregister, anders benoemd: te weten directeur financiën & beheer.

De school en het bestuur beschikken zo over twee geregistreerde directeuren. Belangrijk voor de continuïteit, omdat een eenpitter nimmer kan terugvallen op collega-directeur vanuit het eigen bestuur.

Voorts is van belang dat onze gekwalificeerde bestuurders, op een beperkte vergoeding na, onbezoldigd zijn en dat daardoor verhoudingsgewijs veel geld beschikbaar is voor het primaire proces.

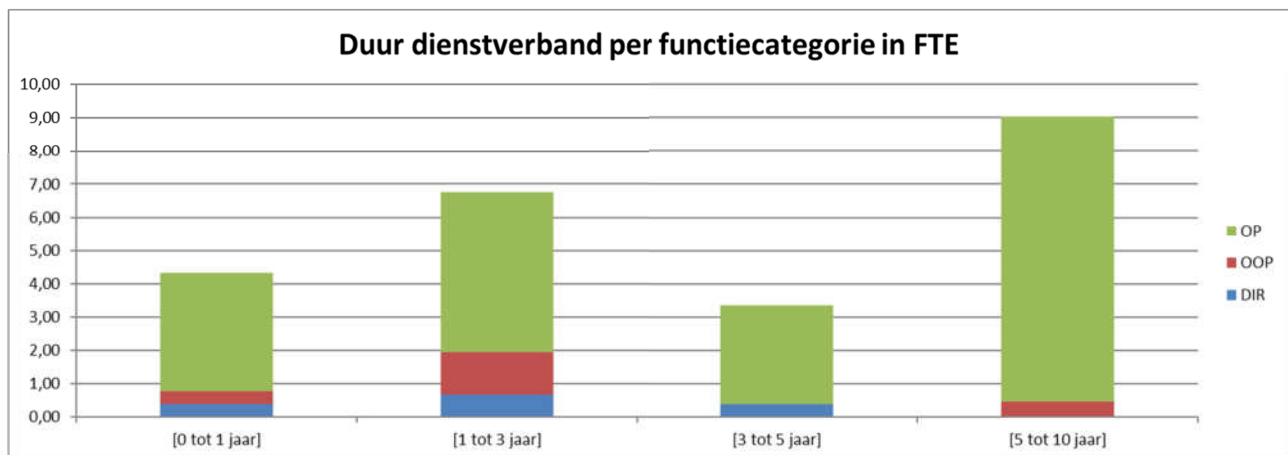
Een bestuursdelegatie uit het bestuur voerde in 2018 gesprekken met de directie volgens de daarvoor vastgestelde gesprekkencyclus.

In schooljaar 2018-2019 zijn we gestart met 15 groepen met leerlingen.

Toelichting ten aanzien van de inzet van de medewerkers:

- aantal medewerkers: 33,8 met een gemiddeld inzet van 23,47 fte
- 86,3 % is vrouw en 13,7 % is man
- 86,4 % van de medewerkers heeft een vaste benoeming
- Onderwijspersoneel 84,8%, Onderwijsondersteunend personeel 9,0 % en Directie 6,1 %
- Leerkrachten die bezoldigd worden in de LA-schaal/ L10 schaal is 64,71 % (was 72,18 % in 2017).
- Leerkrachten in de LB-schaal: 35,29 % (was 27,82 in 2017). Een stijging voortkomend uit een bewuste keuze.

In 2019 streven wij naar een verdere vergroting van het aantal leerkrachten in de L11-schaal vanwege kwaliteit en opleidingsniveau.

7.2 Inzet leerkrachten

Wanneer er een vacature is, zetten wij een advertentie op de onderwijsvacaturebank. De sollicitatiecommissie bestaat uit MT, vertegenwoordiger uit de personeelsgeleding MR en de directie. Gaat het om een duobaan? Dan is ook de duo-leerkracht aanwezig.

De procedure bestaat altijd uit twee rondes: een eerste ronde met directie en MR en een tweede ronde met MT en leerkracht. Op basis van consensus wordt de nieuwe leerkracht gekozen.

Bij de werving en selectie kijken wij nadrukkelijk wat de school en het team nodig hebben. De toekomstige (leer)kracht moet de missie en visie onderschrijven en bewust kiezen voor openbaar onderwijs. Gegeven de man/vrouw-verhouding heeft bij gelijke geschiktheid een mannelijke leerkracht de voorkeur.

In de vergelijking tussen (ervaren) sollicitanten en onze leerkrachten blijkt verder dat onze leerkrachten goed (beter) geschoold zijn op het gebied van GIP, het directe-instructiemodel en rekendidactiek. Wij hebben geconstateerd dat het inwerken en op ons niveau brengen van nieuwe leerkrachten veel tijd kost, zowel van de begeleiders als van de nieuwe leerkrachten. Behoud van goede leerkrachten heeft hoge prioriteit zeker in een tijd waarin er landelijk gezien grote tekorten aan bevoegde leerkrachten zijn.

7.3 Inzet vakleerkrachten

De inzet van vakleerkrachten is in 2018 gecontinueerd. We hebben wekelijkse inzet van een vakleerkracht muziek, dans, drama, humanistische vorming, Engels en twee vakleerkrachten voor gymnastiek. Zij maken ons onderwijsaanbod kwaliteitsvol veelzijdiger!

Tot slot een opmerking over werkdruk. De inzet van deze vakleerkrachten geeft ook groepsleerkrachten de "ruimte" voor andere taken. Zie ook 7.7 van dit verslag.

7.4 Inzet intern begeleiders en specialisten

Om leerkrachten optimaal te begeleiden en te coachen, werken wij met leerkrachten die ambulante zijn en worden ingezet als intern begeleider. Zo optimaliseren wij de zorg en bieden wij de leerkrachten hulp en begeleiding aan bij het leveren van deze zorg. Ook kunnen we zo zorgen voor goede stroomlijning en afstemming van de zorg.

Eind 2018 was de inzet van de Interne Begeleiding 1,25 fte. Ook hebben we een gedragspecialist (0,2 fte), een vakleerkracht Engels (0,125 fte) en een GIP-/SVIB-begeleider (0,1 fte). De ervaringen met deze specialisten zijn positief en worden ook positief gewaardeerd door de leerkrachten.

7.5 Nascholing

In 2018 is het nascholingsbeleid onverkort toegepast.

- Onderdeel hiervan is klassenbezoek, dat structureel bij iedere leerkracht plaatsvindt. Meermalen per jaar en uitgevoerd door de directeur en/of door de Intern Begeleiders. Een nabespreking vormt altijd een vast onderdeel.
- Op basis van de conclusies uit start- en functioneringsgesprekken wordt bepaald welke nascholing voor individuele medewerkers (extern bij kwaliteitsvolle aanbieders) zinvol en gewenst is.
- Voorts zijn er gezamenlijke studiedagen rond thema's. Thema's worden bewust en overwogen gekozen na suggesties van leerkrachten, IB-ers, vakdocenten en directie.
- Soms verzorgen we intern een cursus of nodigen zelf deskundigen uit om maatwerk te realiseren.
- Ook de directie bezoekt een aantal cursussen: financieel (onderwijs)management en beoordelingsgesprekken voeren.

Wanneer externe cursussen zijn bezocht, delen wij - leerkrachten en directie - de opgedane relevante kennis en vaardigheden met collega's in (reguliere) vergaderingen.

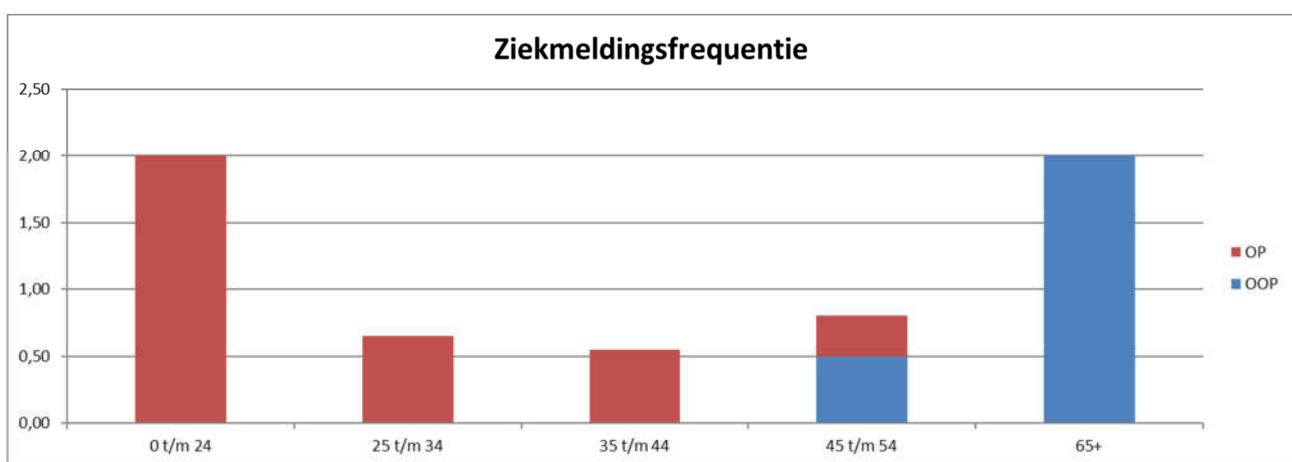
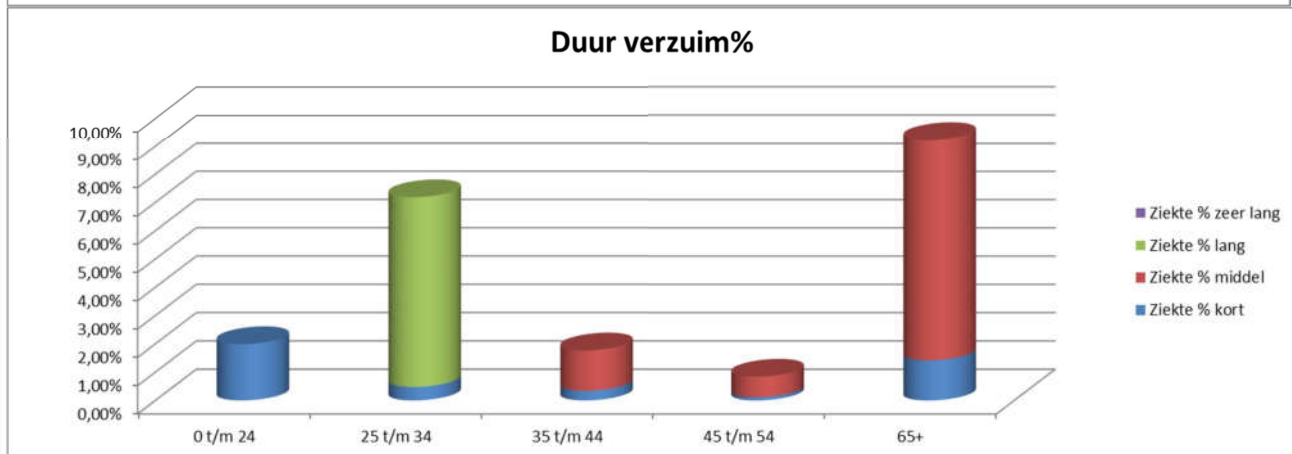
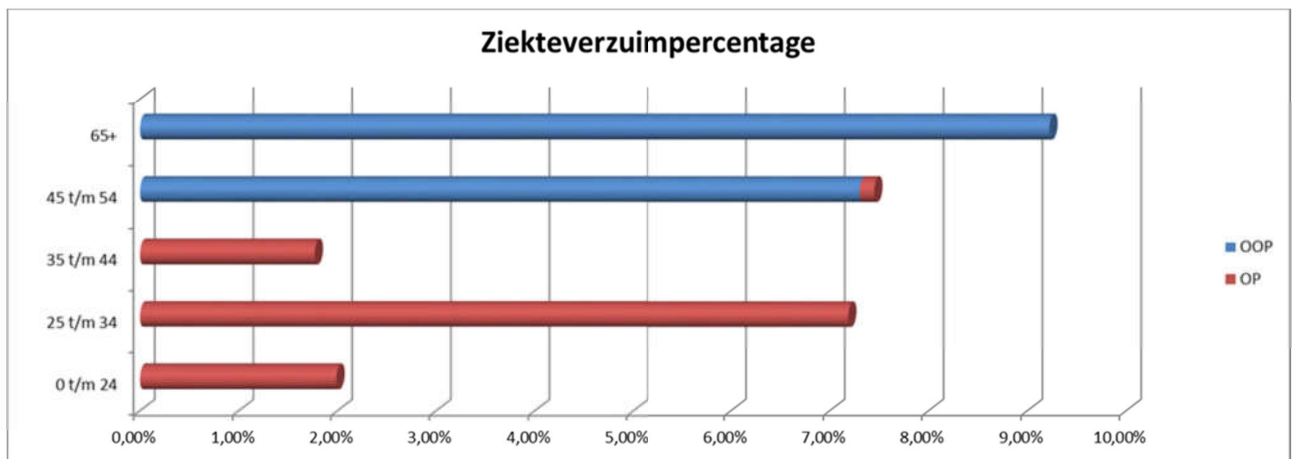
7.6 Ziekteverzuim

In het jaar 2018 kende onze organisatie gemiddeld 36 medewerkers en in dat jaar was het ziekteverzuim 3,23 % (was in 2017: 3,38 %).

Dit betekent dat ons ziekteverzuim ruim onder het landelijk gemiddelde in het basisonderwijs ligt (landelijk ruim 6 %). Aanleiding voor specifieke verzuimtrajecten met medewerkers waren er niet afgelopen jaar.

Er waren 27 zonder verzuim, waarmee het nulverzuim uitkomt op 59 % (was in 2017: 54 %).

7.7 Werkdruk en werkdrukgeden

De werkdruk in het basisonderwijs is (erg) hoog te noemen.

- De beschikbare gestelde werkdrukgeden in 2018, circa € 23.500, zijn volledig ingezet na een intensief traject met de Medezeggenschapsraad. Twee schoolassistenten (0,4 wft en 0,6 wft) werden in september 2018 geworven. Nadat eerst een passende functieomschrijving was gemaakt in overleg met de leerkrachten die van deze ondersteuning gingen profiteren werd in september 2018 gestart. Getuige de tevreden geluiden van met name leerkrachten mag duidelijk zijn dat deze gelden optimaal, nagenoeg volledig en naar tevredenheid zijn ingezet.
- Ook in 2018-2019 zullen de (structureel) beschikbare gelden volledig op deze wijze worden ingezet.
- Deze gelden worden separaat geboekt in onze boekhouding.
- Eind 2018 bleek er een klein overschot te zijn (ongeveer € 7.000). Daarop is besloten om de 0,4 uit te breiden naar 0,6 wft in 2019, zodat volledige besteding plaatsvindt.
- Het streven naar kleinere groepen is een probaat middel tegen de werkdruk. In het beleid klassengrootte hebben wij uitgesproken om vanaf groep 3 een gemiddelde van 25 leerlingen aan te

houden. Dit beleid om kleinere groepen te realiseren lukt goed, maar is niet helemaal te “sturen”. Te denken valt hierbij aan onverwachte verhuizingen en wel/niet plaatsingen in het speciaal basisonderwijs. De gemiddelde groeps grootte is 25 leerlingen.

- In de evaluatie van de vergaderstructuur van de school is in 2018 bekeken welke veranderingen noodzakelijk zijn en in welke frequentie van vergaderen het meest effectief is. Dit heeft geleid tot enige aanpassingen, zoals wel of niet verplicht aanwezig zijn, de frequentie van vergaderingen, scherper opstellen van agenda's en doelgericht vergaderen.

Andere maatregelen ter verlichting van de werkdruk staan genoemd in 7.8 van dit verslag.

7.8 Onderwijsondersteunend personeel (OOP) en vrijwilligers

Onderwijsondersteunend personeel wordt door de school structureel ingezet om de leerkrachten en de directie breed te ondersteunen.

- In 2018 is een beheerder/conciërge voor 0,8 Fte. aangesteld, die ook optreedt als beheerder van het Piet Mondriaangebouw. De beheerder verricht ook werkzaamheden voor de VvE. De school krijgt daarvoor een aantal uren vergoed van de VvE.
- Ter ondersteuning van de beheerder/conciërge zijn er twee vrijwilligers. Zij voeren veel praktische taken uit voor de leerkrachten en de directie. Met hen zijn vrijwilligerovereenkomsten afgesloten.
- Ook is een vrijwilligerovereenkomst gesloten met een oud-leerkracht die wekelijks een aantal uren Remedial Teaching verzorgt onder auspiciën van de Intern Begeleiders.
- Daarnaast hebben we een administratief medewerkster, die de facturen verwerkt en monitort, de contractadministratie beheert, de ziekmeldingen invoert in het desbetreffende systemen 0,60 Fte.
- Tot slot een ICT-beheerder, die het netwerk, de laptops en de software beheert voor ruim 0,2 Fte.

Alle medewerkers profiteren van de inzet en werkzaamheden van het Onderwijs Ondersteunend Personeel en de vrijwilligers. Hun werk wordt nadrukkelijk gewaardeerd en heeft een positief effect op de werkdruk van alle medewerkers.

7.9 Beleid bij noodzakelijke afvloeiing

Bij eventuele ontslagsituaties als gevolg van inkomstenvermindering, volgen wij het zogenaamde “ontslagbeleid”. Dat beleid wordt vormgegeven en uitgelegd in de CAO voor het primair onderwijs in artikel 10.4a en houdt in dat medewerkers die voor gedwongen afvloeiing in aanmerking komen dat minimaal een jaar van tevoren al wordt meegedeeld. We houden ons strikt aan de procedures hiervoor om zo correct mogelijk met ons personeel om te gaan. Verder willen we daarmee ook voorkomen dat we eventuele werkloosheidsuitkeringen en/of transitieuitkeringen moeten gaan vergoeden.

Op dit moment hoeven we geen ontslaguitkeringen te vergoeden. We zijn procedureel voorbereid op een situatie van ontslag door inkomstenvermindering, maar deze situatie zal zich naar verwachting de komende vijf jaren niet voordoen. Immers onze leerlingprognose geven aan dat het leerlingenaantal licht naar verwachting zal toenemen t.o.v. de teldatum 2018. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4.0 van dit bestuursverslag.

Schoolbesturen zijn conform de regelgeving in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) verplicht om hun vacatures met voorrang aan te bieden aan (ex)werknemers, die zijn aangemerkt als eigen wachtgelders. Eigen wachtgelders zijn (ex) werknemers, die vanuit de afloop van een dienstverband bij Stichting Primair onderwijs Mondriaan, een ontslaguitkering ontvangen. Stichting Primair onderwijs Mondriaan ontvangt van het Participatiefonds tweejaarlijks een lijst met de eigen wachtgelders.

Op dit moment heeft Stichting Primair onderwijs Mondriaan geen eigen wachtgelders aan wie Stichting Primair onderwijs Mondriaan bij voorrang vacatures moet aanbieden.

8.0 Kindcentrum (KC) Piet Mondriaan

Met de kinderopvangorganisatie KMN Kind & Co vormen wij het Kindcentrum Piet Mondriaan.

“In het kindcentrum (KC) werken de basisschool, de peuterspeelzaal, de kinderopvang en de buitenschoolse opvang inhoudelijk vanuit één pedagogische visie samen bij het bieden van opvoeding, ontwikkeling, onderwijs, opvang en ontspanning voor kinderen van 0 tot 12 jaar.

Het KC biedt een totaalpakket op het gebied van educatie, opvang en ontwikkeling (dagarrangementen)”

8.1 Bestuur en beleid Kind Centrum

In 2018 hebben we tweemaandelijks vergaderd met onze partners in het KC om de doelstellingen van het KC praktisch vorm te geven en te intensiveren. De school wordt daarbij vertegenwoordigd door de tweehoofdige directie en KMN Kind & Co door de regiomanager en de locatiemanager. Verheugend is dat de twee organisaties elkaar in toenemende mate vinden bij het aanbieden van een totaalpakket voor educatie. Sinds medio 2016 heeft het IKC een eigen website en versturen de partners gezamenlijk nieuwsbrieven. Ook voeren wij een gemeenschappelijk logo om de herkenbaarheid van het IKC te vergroten. Sinds begin 2017 verzorgt KMN Kind & Co de tussenschoolse opvang (TSO) naar tevredenheid, die hiermee vergaand geprofessionaliseerd is.

8.2 Huisvesting Kind Centrum

In 2015-2016 is het Piet Mondriaangebouw intensief verbouwd, ook voor het KC. We beschikken thans over een prima accommodatie voor alle gebruikers. Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat we eigenlijk ruimte tekort komen voor alle zaken die wij gezamenlijk willen aanbieden.

Hoewel er diverse praktische problemen zijn, wordt gezocht naar meer gemeenschappelijk gebruik van ruimten. In 2019 zal na verbouwing een tweede lokaal “dubbel” benut gaan worden; enerzijds voor onderwijs en anderzijds voor het KC.

8.3 Inhoudelijke samenwerking Kind Centrum

In 2018 hebben wij de inhoudelijke samenwerking met onze IKC-partner KMN Kind & Co verder geïntensiveerd. Ook de komende jaren zullen we deze verder uitbouwen. De plannen om het aanbod in 2018 uit te breiden met een aantal activiteiten op basis van een convenant heeft onder meer hiertoe geleid:

- een programma van naschoolse activiteiten (NSA) dat de partners gezamenlijk organiseren;
- een thematische aanpak voor de kinderen van 0-6 jaar;
- een doorgaande zorgstructuur;
- een “warme overdracht” tussen de kinderopvang en de basisschool, voordat het kind naar de basisschool gaat (AVG/ privacyregels);
- een 3+-groep gestart die samenwerkt met de leerkrachten van de onderbouw.

Anno eind 2018 zijn er voor de naschoolse opvang onvoldoende kindplaatsen. Daartoe zal in 2019 een extra groep worden opgestart, nadat een lokaal voor dubbel gebruik geschikt is gemaakt. Zie ook hierboven.

Talentscircuit

Ook in het schooljaar 2017-2018 was er een Talentscircuit. Hierbij kiezen de leerlingen van de groepen 1 t/m 8 een “talent” dat zij willen ontwikkelen. Daaraan werken zij vier weken in “verticale” groepen, in het laatste uur op vrijdagmiddag. Met een verticale groep wordt een groep leerlingen bedoeld, waarin alle leeftijden vertegenwoordigt zijn.

De leerlingen kunnen bijvoorbeeld kiezen uit houtbewerking, tekenen, schilderen, skeeleren, programmeren, drama, dans, koken, debatteren en nog veel meer. De groepen worden begeleid door leerkrachten, medewerkers van KMN Kind & Co, ouders/vrijwilligers en ingehuurde deskundigen. In het gehele schooljaar kunnen de leerlingen vier keer een “talent” kiezen. Evaluatie door de leerlingen in het leerlingenparlement en alle participanten leerde ons, dat voortzetting van het Talentscircuit gewenst is. Kortom ook in 2018-2019 draait er weer een veelzijdig circuit.

9.0 Klachten

Wij zijn aangesloten bij de LKC (Landelijke Klachten Commissie) om te waarborgen dat eventuele klachten onafhankelijk worden beoordeeld. Deze regeling moet zorgen voor een zorgvuldige behandeling, waarbij het belang van iedere betrokkene gediend is. De klachtenregeling voorziet erin dat problemen zoveel mogelijk worden opgelost in gesprek tussen de klager(s) en de school. Als dat niet lukt kan een onafhankelijk oordeel van de klachtencommissie worden gevraagd.

De behandeling van klachten staat beschreven in de Schoolgids 2018-2019.
Meer informatie is te vinden op <http://www.onderwijsgeschillen.nl/klachten/>.

Aantal klachten 2018: 2

1. Een ingediende klacht door een ouder is op 06-06-2018 door Onderwijsgeschillen Commissie als niet ontvankelijk verklaard.

De directie heeft Cito en Cloudwise mondeling en schriftelijk op de hoogte gesteld van hetgeen in deze vermeende klacht speelde: een ouder kon na inloggen bij Cito namelijk in het portal zien welke leerlingen uit de groep van zijn zoon waren aangemeld voor een bepaalde toets. Aansluitend was daadwerkelijk inloggen slechts mogelijk met het eigen wachtwoord bij de "eigen gereedstaande" toets. Cito heeft na melding onzerzijds dit aangepast.

Overigens het vermoeden van de ouder dat hij ook bij de toetsgegevens en/of - toetsuitslagen van andere leerlingen kon, bleek onjuist.

2. Klacht d.d. 20-12-2018 ingediend door een ouder bij de Onderwijsgeschillen Commissie is ontvankelijk verklaard.

Inhoudelijke en procedurele afhandeling vindt plaats in 2019.

10.0 Huisvesting/ Vereniging van Eigenaren (VvE)

In 2015-2016 vond een intensieve verbouwing plaats aan het Piet Mondriaan Gebouw, waarin onze school gehuisvest is. Deze verbouwing werd eind februari 2016 afgerond. Daarna werd het schoolplein nog verder ingericht voor de school en de Kind Centrum-partners (KC). Ook enkele kleine bouwkundige aanpassingen vonden plaats.

In 2018 had obs Piet Mondriaan 15 groepen. In totaal zijn er in het Piet Mondriaangebouw (PMG) 16 groepslokalen, een speelzaal, 2 speel-werkpleinen en diverse nevenruimten beschikbaar. Voor creatieve vakken zoals handvaardigheid en muziek delen wij structureel ruimten met onze KC-partners.

Voor de lessen gymnastiek voor de groepen 3 tot en met 8 maakt de school gebruik van de Kees Bonzaal te Abcoude. De kosten voor deze zaal worden volledig vergoed door de gemeente de Ronde Venen. Voor de sportlessen aan groepen 1 en 2 is de inpandige speelzaal in gebruik.

Vereniging van Eigenaren (VvE)

De Abcouder Harmonie, de gemeente De Ronde Venen (Abcouder Cultuurhuis/ theater) en de Stichting Primair onderwijs Mondriaan zijn eigenaren van het Piet Mondriaangebouw. Ieder naar rato van het deel van het gebouw dat in gebruik is.

Een en ander is notarieel vastgelegd in 2015. Met deze twee partners werken wij samen in een vereniging van eigenaren (VvE). De VvE kent een eigen bestuur, een separate (financiële) administratie en is ingeschreven bij de KvK onder nummer 66219167.

Daarnaast verhuurt de Stichting Primair Onderwijs Mondriaan ruimten in het gebouw aan o.a. KMN Kind & Co (tevens partner in het KC), de bibliotheek en diverse andere organisaties.

Ook verhuren wij structureel ruimten van het Piet Mondriaangebouw voor buitenschoolse activiteiten. Dit vindt normaliter plaats buiten schooluren en in schoolvakanties. Onder schooltijd zijn ruimten alleen te huur, wanneer deze niet beschikbaar moeten zijn voor onderwijsdoeleinden.

Krachtens notarieel vastgelegde afspraken in 2015 met de gemeente De Ronde Venen worden de verworven huurbaten aangewend voor onderhoud en instandhouding van het gebouw en voor de kapitaalslasten voor gedane investeringen. Eventuele overschotten worden aangewend voor onderwijsdoeleinden en/of gereserveerd voor toekomstig onderhoud.

11.0 Financieel verslag 2018

11.1 Algemeen financieel beleid

Het financiële beleid was en is erop gericht om leerlingen en leerkrachten zoveel mogelijk te faciliteren in de dagelijkse praktijk en voldoende voorzieningen en reserves aan te houden om huidige en redelijkerwijs te verwachten toekomstige lasten te kunnen dragen.

Dit houdt o.a. in dat wij ernaar streven dat alle gebruiksmaterialen, methodische materialen en ICT-voorzieningen in voldoende mate aanwezig zijn, zodat er geen sprake kan zijn van beperkingen in het onderwijs door ontbrekend of niet-functionerend materiaal.

Verder streven we naar een zo groot mogelijke inzet van de baten in het primaire proces: het onderwijs aan de leerlingen en daarnaast het vergroten van de professionaliteit van leerkrachten en management; zie ook 7.5 van dit verslag.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

De doelstelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is dat onze stichting een integere en betrouwbare opdrachtgever is die leveranciers eerlijke en gelijke kansen biedt. Onze stichting streeft naar een langdurige samenwerking met haar leveranciers. Daarbij staat de juiste prijs/kwaliteit verhouding en het naleven van de relevante wet- en regelgeving voorop.

Personen die namens de Stichting handelen zijn loyaal. Er dient geen persoonlijke belangenverstrengeling te zijn. In het managementstatuut en is vastgelegd hoe de verschillende mandaten en submandaten ingericht zijn (zie ook nota inkoopbeleid en aanbestedingsbeleid).

Voor het inkopen van werk, goederen en/of diensten zullen we vooraf een raming maken van de opdrachtwaarde. De waarde berekenen over de totale contractduur en eventuele verlengingen. Slechts indien de grenswaarde € 150.000 (bij leveringen en diensten) en € 1.000.000 (bij werken) wordt overschreden zal nationaal aanbesteed worden. Als éénpitter zullen we dergelijke grenswaarden echter zelden overstijgen.

Per 1 januari 2017 zijn wij aangesloten bij Onderwijsbureau Meppel, dat een brede en kwaliteitsvolle ondersteuning aanbiedt.

11.2 Vermogenspositie

Kengetallen	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Norm
Solvabiliteit	82,88 %	82,38 %	groter dan 25 %
Liquiditeit (Quick ratio)	4,13	4,56	groter dan 1,5
Weerstandsvermogen	21,24 %	27,03 %	5 - 20 %

De kengetallen die informatie geven over de financiële positie van de Stichting zijn o.a. solvabiliteit, liquiditeit en het weerstandsvermogen.

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. 30% of hoger wordt als goed aangemerkt. Met een solvabiliteitsratio van 82,4 % is het eigen vermogen ruim voldoende om de organisatie in geval van opheffing in staat te stellen aan haar verplichtingen te voldoen.

De liquiditeitsratio geeft de verhouding van de vlottende activa ten opzichte van het kort vreemd vermogen weer. De norm is dat deze waarde groter of gelijk aan 1 moet zijn. Met een liquiditeitsratio van 4,56 voldoet de liquiditeit aan de norm, en is de Stichting in staat om aan haar korte termijn-verplichtingen te voldoen.

Weerstandsvermogen

Inmiddels wordt het weerstandsvermogen een steeds belangrijker kengetal. Het weerstandsvermogen geeft

aan in welke mate de organisatie in staat is om onverwachte risico's met een financiële impact op te vangen. Dit wordt berekend door het eigen vermogen minus de vaste activa te delen door de totale baten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.

Het weerstandsvermogen blijft boven de minimumnorm door de Stichting gesteld en ligt ruim boven de signaleringsgrens (5 %) van de Inspectie van het Onderwijs

Samenvatting vermogenspositie

De Stichting heeft het kalenderjaar 2018 afgesloten met een positief resultaat. De kengetallen worden beïnvloed door het exploitatieresultaat. Gelet op bovenstaande kan gesteld worden dat de Stichting er financieel gezien gezond voor staat en voldoende in staat is om in de toekomst financiële tegenvallers op te vangen.

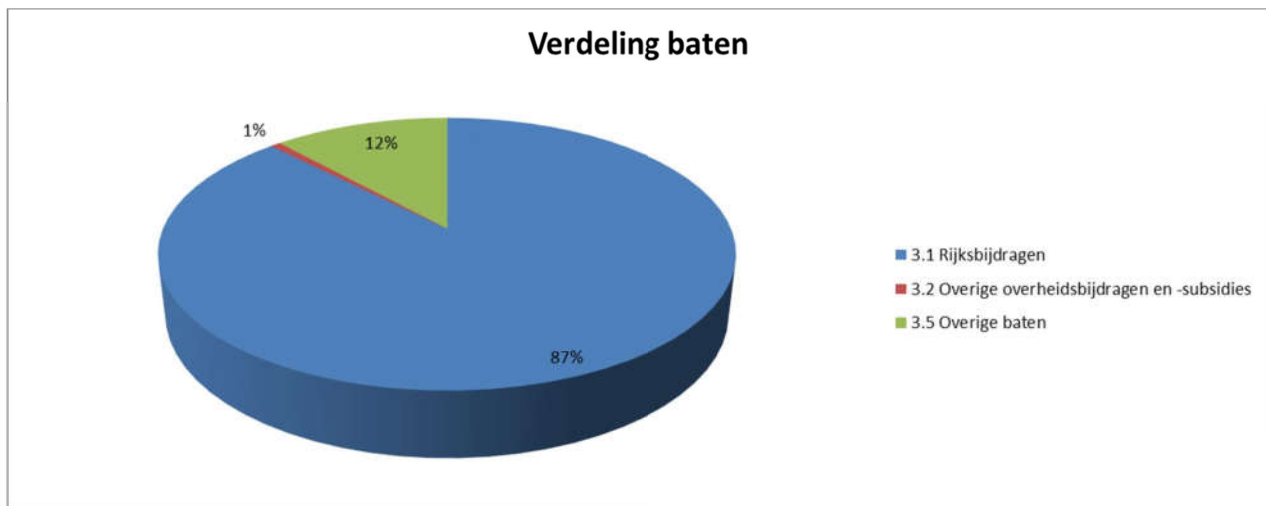
11.3 Exploitatieresultaat

Exploitatieresultaat	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2018	Vershil met begroting
3. BATEN				
3.1 Rijksbijdrage OCW	1.671.000	1.836.459	1.681.612	154.847
3.2 Overige overheidsbedragen en subsidies	14.146	14.183	15.000	-817
3.5 Overige Baten	301.384	245.659	210.000	35.659
Totaal Baten	1.986.530	2.096.301	1.906.612	189.689
4. LASTEN				
4.1 Personele Lasten	1.478.902	1.587.533	1.455.030	132.503
4.2 Afschrijvingslasten	110.188	112.083	106.981	5.102
4.3 Huisvestingslasten	110.648	159.125	134.000	25.125
4.4 Overige Lasten	232.626	163.099	190.500	-27.402
Totale lasten	1.932.364	2.021.840	1.886.511	135.329
RESULTAAT	54.165	74.462	20.101	54.361
5. Financiële baten/lasten	-39	-65	-	-65
NETTO RESULTAAT	54.126	74.397	20.101	54.296

Het positieve exploitatieresultaat over het kalenderjaar 2018 bedraagt € 74.397. De begroting 2018 ging uit van een positief resultaat van € 20.101. Dat het resultaat over 2018 afwijkt van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere bekostiging, lagere overige lasten en hogere personeelskosten.

Baten

De realisatie van de totale baten is 9,9 % hoger dan de begroting en 5,5% hoger dan het voorgaande kalenderjaar. Zoals uit onderstaande grafiek blijkt is de stichting in belangrijke mate, te weten 87%, afhankelijk van de overheid (ministerie en gemeente). De opbrengsten bestaan grotendeels uit de Rijksbijdragen (98%).

Door de afhankelijkheid van het aantal leerlingen gelet op de opbrengsten en doordat de kosten op korte termijn voor een groot deel niet te beïnvloeden zijn, is het belangrijk de ontwikkeling van het aantal leerlingen in de gaten te houden, zodat tijdig de noodzakelijke maatregelen genomen kunnen worden.

De rijksbijdragen zijn 9,2% hoger dan begroot en 9,9% hoger dan voorgaand kalenderjaar. De hogere rijksbijdrage wordt vooral veroorzaakt door normaanpassingen, hogere vergoeding prestatiebox en niet begrote extra middelen voor werkdrukverlaging.

De normaanpassingen van het ministerie hebben betrekking op de verwerking van de kabinetsbijdrage voor de loonbijstelling, de verwerking van de oploop in het functiemix budget en middelen voor de uitvoering van enkele onderwerpen uit het Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst'. Voor wat betreft dat laatste gaat het specifiek om de gereserveerde middelen voor de verbetering van de arbeidsvoorwaarden van het onderwijzend personeel, de extra middelen voor de kleine scholentoeslag, de extra middelen in verband met de werkdruk en de extra middelen voor het mogelijk maken van een bezoek aan het Rijksmuseum. Het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarktbeleid is verhoogd met € 155,55 in verband met de afspraken over de werkdruk. Voor schooljaar 2018-2019 gaat het om circa € 57.000 en circa € 23.500 heeft betrekking op kalenderjaar 2018.

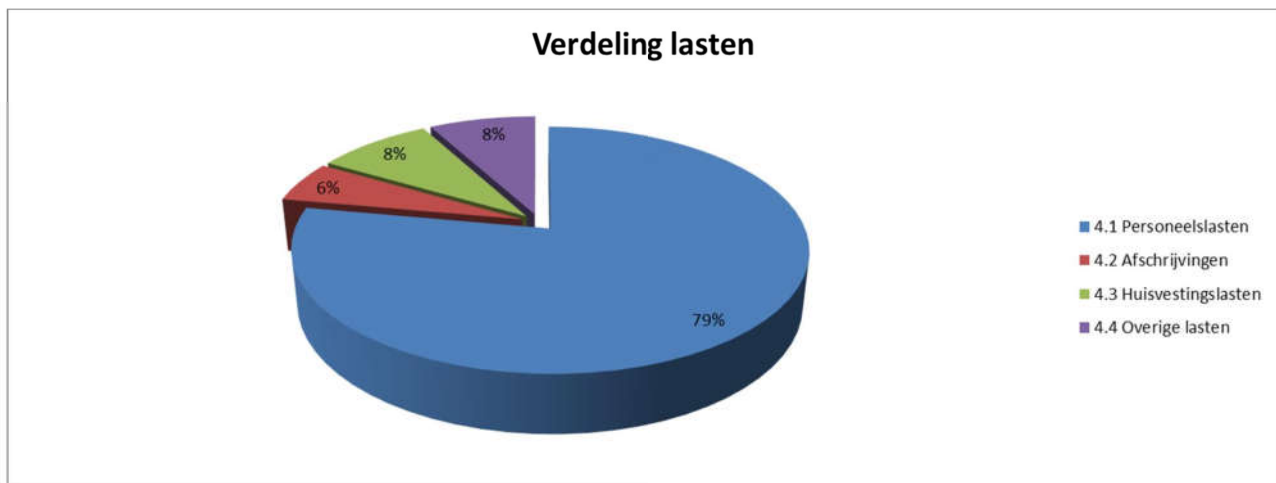
De verantwoording van de prestatiebox is terug te vinden in de bijlagen.

De overige overheidsbijdragen zijn nagenoeg gelijk aan begroting en voorgaand kalenderjaar.

Per saldo vallen de overige baten 17,0% hoger uit dan begroot. Dit komt met name door hogere ouderbijdragen en niet begrote opbrengsten voor doorbelastingen aan de VVE (hier staan ook kosten tegenover), bonus vervangingsfonds 2017 en niet begrote extra zorgmiddelen. Ten opzichte van voorgaand jaar zijn de overige baten lager door onder andere lagere huuropbrengsten, lagere doorbelastingen aan de VVE en uitbesteden TSO in 2018. In 2017 werden nog overblijfgelden voor TSO ontvangen.

Lasten

De realisatie van de totale lasten is 7,2 % hoger dan de begroting en is 4,6 % hoger dan het voorgaand kalenderjaar.

Zoals uit voorgaande grafiek blijkt, bestaan de kosten in belangrijke mate uit personele lasten, te weten 79 %. De andere kosten bestaan voor 6 % uit afschrijvingen, voor 8 % uit huisvestingslasten en voor 8 % uit overige lasten.

De personeelslasten zijn toegenomen ten opzichte van de begroting met 9,1% en ten opzichte van voorgaand jaar met 7,3 %. De personele lasten bestaan vooral uit salariskosten (95,6 %). Hierbij is het aandeel van de salariskosten van Onderwijzend Personeel (incl. uitkeringen) het grootst, te weten 74,1%. Het aandeel van de salariskosten directie bedraagt ongeveer 8,2% en het aandeel van Onderwijsondersteunend personeel bedraagt ongeveer 4,7%.

De ingezette formatie is iets hoger dan begroot. Personele knelpunten gedurende het jaar werden zo (grotendeels) opgelost.

De gemiddelde personeelslast (GPL) is hoger door de loonmaatregelen zoals afgesproken in de nieuwe cao. Hier staan tegenover hogere baten vanuit het ministerie (reeds eerder toegelicht bij de baten).

De hogere inzet eigen personeel heeft te maken met de inzet voor de werkdrukvermindering en een verschuiving tussen inzet eigen personeel en minder inhuur extern personeel. De stijging van de gemiddelde personeelslast wordt vooral veroorzaakt door de nieuwe CAO Primair Onderwijs per 1 september 2018. Hierdoor zijn de lonen per 1 september met 2,5% verhoogd en daarnaast hebben de leraren per 1 september een hogere salarisschaal gekregen.

Het verschil overigens per leraar wat dit voor het salaris betekent. Verder hebben alle leraren in het primair onderwijs in oktober een eenmalige uitkering van 42% van hun nieuwe maandsalaris (naar rato van de aanstelling en aanstellingsduur) ontvangen en hebben alle medewerkers in het primair onderwijs (dus ook de leraren) een eenmalige uitkering van 750 euro (naar rato van de aanstelling en aanstellingsduur) ontvangen. Daarnaast wordt het verschil veroorzaakt door de premie-aanpassingen en personele mutaties. Hierdoor is de gemiddelde personeelslast ten opzichte van de begroting ongeveer met 4,5% gestegen.

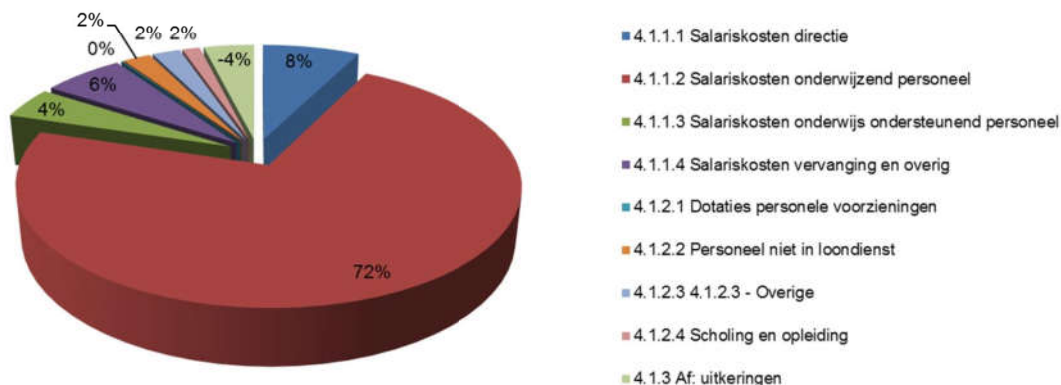
De kosten van de inhuur van personeel als gevolg van ziekte zijn iets hoger dan begroot.

Dat de salariskosten inclusief de vervanging en de uitkeringen ten opzichte van kalenderjaar 2017 hoger zijn uitgevallen wordt veroorzaakt door een hogere inzet van personeel en door de stijging van de gemiddelde personeelslast. Dat in 2018 meer personeel is ingezet wordt vooral veroorzaakt door de extra inzet in verband met de verlaging van de werkdruk en een stijging van het leerlingaantal. Hier staat extra bekostiging tegenover.

De hogere gemiddelde personeelslast wordt vooral veroorzaakt door een hogere bruto(cao)loon in verband met de aanpassingen van de CAO PO per 1 september 2018 en de eenmalige uitkeringen in oktober. Dat de kosten van inhuur in vergelijking met kalenderjaar 2017 lager is uitgevallen, wordt veroorzaakt doordat minder personeel is ingehuurd. Een deel van 2017 is een directeur ingehuurd.

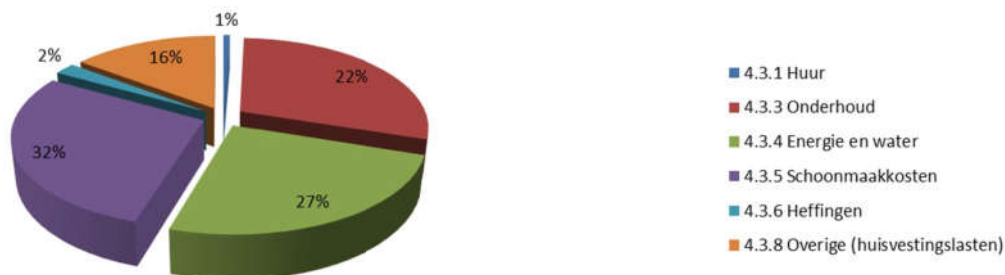
Verdeling personele lasten

De afschrijvingskosten bestaan voor een groot deel uit de investeringen in verbouw, inventaris en apparatuur en daarnaast uit investeringen in leermiddelen. De afschrijvingslasten zijn 4,8% hoger dan begroot en 1,7% hoger dan voorgaand jaar.

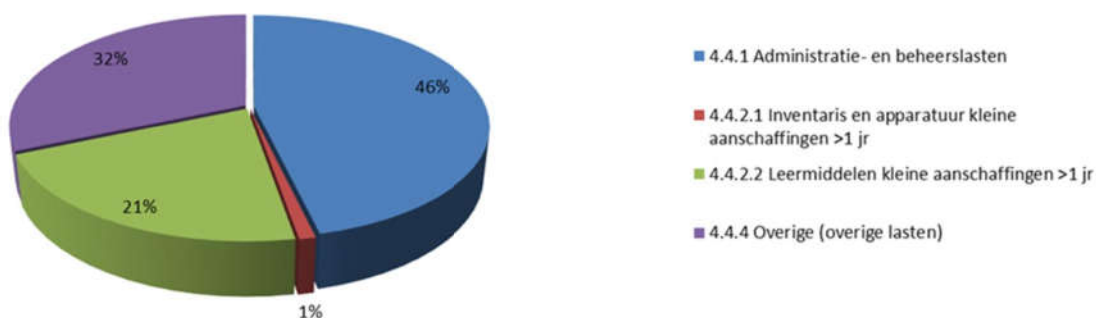
De huisvestingslasten bestaan vooral uit schoonmaakkosten van het schoolgebouw (32%). De kosten van energie en water (27%), de kosten voor dagelijks onderhoud (22%), overige huisvestingslasten (16%) en huurkosten (1%) bepalen de overige huisvestingslasten. De huisvestingslasten zijn 18,8% hoger dan begroot als gevolg van hogere onderhoudskosten. Ten opzichte van 2017 zijn de huisvestingslasten aanzienlijk hoger (43,8%) als gevolg van vrijval van de onderhoudsvoorziening in 2017.

Verdeling huisvestingslasten

De overige lasten zijn 14,4% lager dan begroot en ten opzichte van voorgaand jaar met 29,9%. De overige lasten bestaan vooral uit de kosten voor administratie en beheer (46%).

Verdeling overige lasten

Er zijn met name minder administratiekosten gemaakt dan begroot door onder andere lagere advieskosten en lagere reproductiekosten. Daarnaast zijn de kosten voor leermiddelen verbruik lager dan begroot. Ten opzichte van 2017 zijn vooral de advieskosten en de wervingskosten lager.

11.4 Balans

Vorzieningen

De personele voorziening betreft de voorziening jubileum.

Voorziening jubileum:

Dit betreft een voorziening voor de kosten van jubilea van het personeel in geval van 25-jarig of 40-jarig dienstverband binnen het onderwijs. De voorziening wordt opgebouwd voor het personeel dat langer dan 5 jaar in dienst is. Daarnaast wordt rekening gehouden met de "blijf-kans", van het personeel dat langdurig in dienst is. In 2018 is aan deze voorziening € 1.316 gedoteerd en is € 3.255 onttrokken.

Een leerkracht genoot een uitkering door het heugelijke feit dat zij 40 jaar in het onderwijs werkzaam was.

11.5 Duurzame inzetbaarheid

De oude BAPO regeling is in oktober 2014 afgeschaft. Personeelsleden van 57 jaar en ouder kunnen aanspraak maken op een extra bijzonder budget van 130 uur per jaar.

Voor de oude BAPO regeling is een overgangsregeling van toepassing. In 2018 maakten twee personeelsleden gebruik van deze overgangsregeling, voor in totaal 0,39 fte. Na pensionering resteert nog een leerkracht, die van de regeling BAPO gebruik maakt.

11.6 Treasurybeleid

Het Treasurystatuut is in 2017 vastgesteld door het bestuur. Dit vastgelegde beleid geldt onverkort voor 2018.

Begin 2012 is het Schatkistbankieren geïmplementeerd. De reden om Schatkistbankieren in te voeren was destijds dat we geen (grote) tegoeden wilden hebben bij één commerciële bank. Deze tegoeden zouden immers bij een eventueel faillissement (gedeeltelijk) verloren kunnen gaan. Inmiddels liggen de zaken anders.

In 2018 is het schatkistbankieren stapsgewijs afgebouwd, waarbij slechts een klein bedrag "ter overheveling" zal blijven staan op de schatkistrekeringen.

12.0 Continuïteitsparagraaf 2018-2023

A1 kengetallen leerlingen en personele bezetting:

Kengetallen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Personele bezetting:	23,47	23,66	23,74	23,74	23,74	23,74
- Bestuur/management	1,44	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
- Personeel primair proces	19,91	19,40	19,31	19,31	19,31	19,31
- Ondersteunend personeel	2,12	2,66	2,83	2,83	2,83	2,83
Leerlingaantallen	377	374	372	372	381	389

Zoals aangegeven in hoofdstuk 4 blijven de leerlingaantallen naar verwachting en op basis van demografische gegevens en de leerlingenprognose van de gemeente De Ronde Venen redelijk stabiel.

Op basis van de verwachte leerlingenaantallen zal de personele bezetting van obs Piet Mondriaan stabiel blijven of licht groeien.

Kengetallen	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Solvabiliteit	82,4%	80,0%	81,0%	81,2%	81,3%	81,7%
Liquiditeit (Quick ratio)	4,6	4,4	4,7	4,8	4,9	5,1
Weerstandsvermogen	27,0%	27,3%	28,7%	30,0%	31,0%	31,7%
Rentabiliteit	3,6%	-3,4%	1,9%	0,9%	0,4%	1,2%

A2 Meerjarenbegroting en pro forma balans

De meerjarenbegroting is onderdeel van de goedgekeurde begroting 2019. Onderstaand is een overzicht weergegeven van de meerjarenbegroting en de meerjarenbalans.

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3. BATEN						
3.1 Rijksbijdrage OCW	1.836.459	1.911.269	1.985.896	1.984.439	1.992.202	2.024.484
3.2 Overige overheidsbedragen en subsidies	14.183	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
3.5 Overige Baten	245.659	207.500	207.500	207.500	207.500	207.500
Totaal Baten	2.096.301	2.133.769	2.208.396	2.206.939	2.214.702	2.246.984
4. LASTEN						
4.1 Personele Lasten	1.587.533	1.754.875	1.789.491	1.812.410	1.832.128	1.852.262
4.2 Afschrijvingslasten	112.083	112.312	40.666	39.014	37.943	32.591
4.3 Huisvestingslasten	159.125	157.050	157.050	157.050	157.050	157.050
4.4 Overige Lasten	163.099	181.700	178.200	178.200	178.200	178.200
Totale lasten	2.021.840	2.205.937	2.165.407	2.186.674	2.205.321	2.220.103
RESULTAAT	74.462	-72.168	42.989	20.265	9.381	26.881
5. Financiële baten/lasten	-65					
NETTO RESULTAAT	74.397	-72.168	42.989	20.265	9.381	26.881

De stijging van de rijksbijdragen over de periode tot en met 2023 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het licht stijgende aantal leerlingen. Daarenboven ontvangen we structureel werkdrukgeden: € 155,00 per leerling.

Een aantal lasten bewegen mee met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Dit geldt in het bijzonder voor de personeelskosten, maar ook ten dele voor de overige lasten welke deels afhankelijk zijn van het aantal leerlingen.

De huisvestingslasten bewegen niet vanzelfsprekend mee met de leerlingenaantallen.

Balans	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Immateriële vaste activa						
Materiële vaste activa	235.563	146.751	138.585	132.071	116.628	116.537
Financiële vaste activa						
<i>Totale vaste activa</i>	<i>235.563</i>	<i>146.751</i>	<i>138.585</i>	<i>132.071</i>	<i>116.628</i>	<i>116.537</i>
Vorderingen	137.543	141.443	141.728	141.757	142.907	146.006
Liquide middelen	600.811	624.987	674.251	702.851	728.140	753.403
<i>Totale vlottende activa</i>	<i>738.354</i>	<i>766.430</i>	<i>815.979</i>	<i>844.608</i>	<i>871.047</i>	<i>899.409</i>
TOTAAL ACTIVA	973.917	913.181	954.564	976.679	987.675	1.015.946
Algemene reserve	778.801	706.634	749.623	769.888	779.269	806.150
Bestemmingsreserve privaat	23.476	23.476	23.476	23.476	23.476	23.476
<i>Eigen Vermogen</i>	<i>802.277</i>	<i>730.110</i>	<i>773.099</i>	<i>793.364</i>	<i>802.745</i>	<i>829.626</i>
Voorzieningen	9.861	8.861	8.861	8.861	8.861	8.861
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	161.779	174.210	172.604	174.454	176.069	177.459
TOTAAL PASSIVA	973.917	913.181	954.564	976.679	987.675	1.015.946

Deze meerjarenbegroting is gebaseerd op de standaardindeling van de Regeling jaarverslaglegging onderwijs en omvat de cijfers van 2018 en de komende vijf jaren.

Het eigen vermogen en de reserves zullen zich redelijk stabiel ontwikkelen; een lichte stijging zal naar verwachting worden gerealiseerd door kleine exploitatieresultaten vanaf 2020.

De resultaten van de meerjarenbegroting zijn in het eigen vermogen verwerkt. In de materiële vaste activa zijn de meerjareninvesteringen en de afschrijvingen voor de komende jaren verwerkt. De komende jaren staan met name investeringen in ICT (chromebooks en touchscreens) gepland.

De stichting heeft voldoende reserves opgebouwd om de komende jaren met vertrouwen tegemoet te treden.

Financieringsstructuur

Ten aanzien van de financieringsstructuur worden geen belangrijke ontwikkelingen of veranderingen verwacht. De stichting is over 2018 en de komende jaren voldoende solvabel.

Huisvestingsbeleid

De huidige accommodatie in het Piet Mondriaangebouw is toereikend voor de komende jaren. De te verwachten (kleine) instroom van leerlingen zal opgevangen kunnen worden in de huidige lokalen. Hoogstwaarschijnlijk zullen er wel enige aanpassingen nodig zijn in verband met veranderende (onderwijs)situaties, te denken valt aan herinrichting van de leerpleinen of werkruimten en/of dubbel gebruik van ruimten.

13.0 Risico's en onzekerheden en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Werkings van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Door middel van een kwartaalsgewijze managementrapportage van de directie ondervangt het uitvoerend bestuur eventuele risico's. In deze rapportages worden de werkelijke uitgaven vergeleken met de begrote uitgaven. Verschillen die groter zijn dan 10% worden besproken. Indien noodzakelijk worden correctieve maatregelen besproken en geïmplementeerd.

De kwartaalsgewijze rapportage van ons administratiekantoor wordt integraal doorgestuurd aan de commissie financiën. Zo worden zij ook rechtstreeks geïnformeerd. Deze commissie bestaande uit twee toezichthoudende bestuursleden en de directeur financiën en beheer komt vierjaarlijks bijeen. Naast de kwartaaloverzichten is de meerjarenbegrotingen -planning een vast agendapunt, alsmede investeringen op de korte en lange termijn.

Het bestuur voorziet geen wijzigingen in deze bestaande structuur en verwacht dat het eigen vermogen stabiel blijft of licht krimpt.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In een krappe personele markt is het van het grootste belang dat kwaliteitsvolle leerkrachten en directieleden behouden blijven voor onze stichting. Wij doen dat met primaire en secundaire arbeidsvoorzieningen.

- Primair door medewerkers CAO-technisch goed in te schalen.
- Voor Onderwijsondersteunend personeel zijn er diverse schalen beschikbaar. Belangrijk is om vanuit hun taken te komen tot een passende loonschaal en oog te houden voor veranderende taakomschrijvingen.
- Voor leerkrachten en Intern Begeleiders zijn in principe twee loonschalen beschikbaar: schaal L-10 en L-11. Met name deze tweede schaal is interessanter voor ervaren en hoger opgeleide leerkrachten. Ruimte om door te stromen is er op onze school volop. Wij streven naar 50 procent L11-leerkrachten.
- Ook bij directieleden zal er een passende koppeling gevonden moeten worden tussen een passende loonschaal en de taakzwaarte.
- Op onze school werken veel vakleerkrachten (gymnastiek, drama, dans, GVO, Engels). Doordat vakleerkrachten regelmatig groepen leerlingen overnemen, ontstaan er allerlei mogelijkheden voor leerkrachten om de werkdruk te verminderen en minder te laten pieken; zie ook hoofdstuk 7.3 van dit verslag.
- Door de inzet van ambulante leerkrachten en specialisten wordt eveneens een stevige kwaliteitsimpuls gegeven; zie ook hoofdstuk 7.4. Daarnaast worden niet-lesgevendende taken zoveel mogelijk gelegd bij onderwijsondersteunend personeel.
- Ten slotte bieden wij goede faciliteiten en mogelijkheden voor gemeenschappelijke en persoonlijke nascholing; zie ook hoofdstuk 7.5 van dit verslag.

Kortom veel directe en directe keuzes om het werk bij onze Stichting inhoudelijk waardevol, passend bezoldigd en prettig te laten zijn.

Met de huidige kennis van zaken, de gezonde financiële situatie en exploitatie en de driemaandelijke rapportage over de voortgang van de exploitatie en de uitputting van gestelde budgetten voorziet het bestuur geen financiële risico's of onzekerheden. Investeringskosten voor kleine verbouwingen worden gedekt door:

- de kapitaalslasten uit huur (KMN Kind & Co, Bibliotheek enige "kleine" huurders), die notarieel vastgelegd door de gemeente aan de stichting Primair onderwijs Mondriaan Abcoude zijn toegekend tot 2025.
- de budgetten voor groot onderhoud van het gebouw, die door de gemeente in 2015 zijn overgedragen aan het schoolbestuur.

Met het bestuur van de VvE van het Piet Mondriaangebouw en de gemeente De Ronde Venen gaan wij in 2019/2020 in gesprek over de op handen zijnde energietransitie, omdat ons gebouw grotendeels verwarmd wordt met gas. Dat wij enige jaren geleden al veel zonnecellen hebben geplaatst op het dak van de school mag gezien worden als al een eerste stap in de goede "energie-richting". Wellicht is uitbreiding daarvan een optie.

B Overige rapportages

B1. Rapportage toezichhoudend orgaan

De rapportage van het toezichhoudend bestuur staat is opgenomen in bijlage 1.

Bijlage 1 - Verslag toezichhoudend bestuur

Inleiding

De stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude wordt vertegenwoordigd en bestuurd door een bestuur bestaande uit leden die een beperkte vergoeding krijgen. De stichting is opgericht op 4 november 2008 en draagt de naam Stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude.

Code goed bestuur

Het bestuur past de Code Goed Bestuur toe. Het bestuur treedt op als een bestuur, dat op hoofdlijnen het strategisch beleid vaststelt. Het bestuur houdt toezicht op de uitvoering van het vastgestelde beleid door de directie, aan de hand van managementrapportages. Alle uitvoerende bestuurstaken en andere bevoegdheden zijn met een managementstatuut gemandateerd aan de directie. In 2018 zijn voorbereidingen gestart om te komen tot een ander, in de huidige tijd meer passend model van besturen, dat in 2019 zijn beslag krijgt.

Toezicht

Het managementstatuut bevat tevens een nadere omschrijving van toezichhoudende taken en bevoegdheden van het bestuur. Tot de toezichhoudende taak behoort in ieder geval het toezien op de naleving van wettelijke verplichtingen en de *Code voor goed bestuur*. Het bestuur houdt toezicht en bewaakt op hoofdlijnen. Dat betekent dat er enige afstand bestaat tussen bestuur en directie, waardoor de onafhankelijkheid van het bestuur gewaarborgd wordt en belangenverstremgeling voorkomen.

Aantal vergaderingen

Het toezichhoudend bestuur heeft in 2018 vijf keer vergaderd, in aanwezigheid van de directie. Van deze vergaderingen zijn verslagen gemaakt die algemeen toegankelijk zijn en op de website van de school worden gepubliceerd. Het bestuur heeft ook een aantal keren informeel vergaderd, onder meer om de eigen werkwijze en de opvolging van de vertrekkende bestuursleden te bespreken.

Bevindingen van de toezichhouder

Er is sprake geweest van zorgvuldig bestuur.

In 2018 zijn alle taken uitgevoerd conform de wet en zoals deze beschreven zijn in het managementstatuut.

Abcoude, april 2019

Mr. Heleen Koldewee
voorzitter

Bijlage 2 – Verantwoording inzet middelen prestatiebox

Over de besteding van de middelen uit de prestatiebox legt het schoolbestuur jaarlijks verantwoording af volgens de reguliere systematiek van de jaarrekening. Er is sprake van bijzondere bekostiging en niet van een subsidieregeling met aparte verantwoordingslasten.

De prestatiebox is bedoeld voor opbrengstgericht werken, professionalisering van leraren en schoolleiders en cultuureducatie. In 2018 is in totaal € 66.888 ontvangen in het kader van de prestatiebox.

De middelen van de prestatiebox zijn binnen de school ingezet op de doelstellingen die de prestatiebox beoogt en passend bij de ambities van stichting Primair Onderwijs Mondriaan. Hierbij zijn de middelen als volgt ingezet:

- Professionalisering: de middelen zijn ingezet in het kader van reguliere scholing gericht op professionalisering en opbrengstgericht werken.
- Kwaliteitsimpuls: professionalisering van leerkrachten en directie op het gebied van sociale veiligheid (methode: Zien) en het aanstellen van een (externe) vertrouwenspersoon.
- Extra formatie: ter verbetering van opbrengstgericht werken is er tijdelijke ondersteuning aan de formatie toegevoegd.
- Professionalisering schoolleiders: in het kader van professionalisering zijn andere scholen bezocht om ervaringen uit te wisselen.
- Cultuureducatie: de school heeft activiteiten op het gebied van culturele vorming georganiseerd.

Stichting Primair Onderwijs Mondriaan heeft de bedragen voor opbrengstgericht werken, voor professionalisering van leraren in het basisonderwijs en voor cultuureducatie verwerkt in de begroting. Deze bedragen zijn niet meer geormerkt.

Ook in 2019 zal de prestatiebox ingezet worden ter verbetering van opbrengstgericht werken en verdergaande professionalisering.

Stichting Primair onderwijs
Mondriaan Abcoude

Financieel jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	1
Financiële kengetallen	35
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2018	36
Staat van baten en lasten over 2018	38
Kasstroomoverzicht	39
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	40
Grondslagen	40
Toelichting op de balans per 31 december 2018	43
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	46
Gebeurtenissen na balansdatum	46
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	47
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	48
Overzicht verbonden partijen	51
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	52
Bestemming van het resultaat	54
Gegevens over de rechtspersoon	55
Overige gegevens	
Controleverklaring	56

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	4%	3%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	4,56	4,13
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	82,4%	82,9%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	83,4%	84,2%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	27,0%	21,2%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	365	369
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	23,47	23,79
<u>Personeelskosten per FTE</u>	67.628	62.170

A.1.1 Balans per 31 december 2018

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2018	31 december 2017
1.2	Materiële vaste activa	235.563	305.887
	Totaal vaste activa	<u>235.563</u>	<u>305.887</u>
1.5	Vorderingen	137.543	106.137
1.7	Liquide middelen	600.810	466.241
	Totaal vlottende activa	<u>738.353</u>	<u>572.378</u>
	Totaal activa	<u><u>973.916</u></u>	<u><u>878.265</u></u>

2.	Passiva	31 december 2018	31 december 2017
2.1	Eigen vermogen	802.276	727.880
2.2	Voorzieningen	9.861	11.800
2.4	Kortlopende schulden	161.779	138.586
	Totaal passiva	<u>973.916</u>	<u>878.265</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2018

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	1.836.459	1.681.612	1.671.000
3.2 Overige overheidsbijdragen	14.183	15.000	14.146
3.5 Overige baten	245.659	210.000	301.384
Totaal baten	2.096.302	1.906.612	1.986.530
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.587.533	1.455.030	1.478.902
4.2 Afschrijvingen	112.083	106.981	110.188
4.3 Huisvestingslasten	159.125	134.000	110.648
4.4 Overige lasten	163.099	190.500	232.626
Totaal lasten	2.021.840	1.886.511	1.932.364
Saldo baten en lasten	74.462	20.101	54.166
5 Financiële baten en lasten	65-	-	39-
Netto resultaat	74.397	20.101	54.127

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	74.462	54.165
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	112.083	110.188
- Mutaties voorzieningen	1.939-	17.641-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	31.406-	1.007
- Kortlopende schulden	23.193	12.472-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	176.393	135.247
Betaalde interest	65-	39-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	176.328	135.208
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	41.758-	35.604-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	41.758-	35.604-
Mutatie liquide middelen	134.569	99.604
Beginstand liquide middelen	466.241	366.637
Mutatie liquide middelen	134.569	99.604
Eindstand liquide middelen	600.810	466.241

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

De activiteiten van Stichting Primair onderwijs Mondriaan Abcoude bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

Voor de verbouwing van het IKC Mondriaan is over de jaren 2015 en 2016 een totaal van ca € 850.000 aan kosten gemaakt, waarbij € 355.000,- is geactiveerd. De gelden van deze besteding zijn deels afkomstig van voor de invoering van de lumpsum bekostiging per 1 augustus 2006 en deels gefinancierd uit de gerealiseerde en nog te realiseren verhuuropbrengsten.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 20% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 5% en 20% van de aanschafwaarde
- ICT 33% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 13% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaot wordt gevormd uit het resultaat over het onderhavige boekjaar vanuit de private geldstromen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. Tot op heden worden er nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van de regeling duurzame inzetbaarheid. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 103,8% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1. Activa	Mutaties 2018									
	Aanschaf- waarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017	Investerings- ingen	Desinves- teringen	Afschrijvingen desinvesteringen	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Aanschaf- waarde per 31 december 2018	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Boekwaarde per 31 december 2018
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.1 Gebouwen en terreinen	355.000	214.051-	140.949	-	-	70.475-	-	355.000	284.525-	70.475
1.2.2 Inventaris en apparatuur	637.972	512.841-	125.131	33.706	0-	30.900-	0	671.678	543.742-	127.936
1.2.3 Overige vaste bedrijfsmiddelen	201.570	161.762-	39.807	8.053	-	10.708-	-	209.622	172.470-	37.152
Materiële vaste activa	1.194.542	888.654-	305.887	41.758	0-	112.083-	0	1.236.300	1.000.737-	235.563

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.
Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

1.5 Vorderingen

	31 december 2018	31 december 2017	
1.5.1	Debiteuren	1.178	10.054
1.5.2	Vorderingen OCW	89.315	84.566
De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.			
1.5.7	Overige vorderingen	15.850	-
	<i>Overige overlopende activa</i>	29.892	11.156
	<i>Vervangingsfonds</i>	1.308	361
	<i>Kruisposten</i>	0-	0
1.5.8	Overlopende activa	31.200	11.517
	Totaal Vorderingen	<u>137.543</u>	<u>106.137</u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

De overige vorderingen betreft met name een vordering op de Vereniging van Eigenaars van € 10.950, in verband met vooruitbetaalde onderhoudskosten.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2018	31 december 2017	
1.7.1	Kasmiddelen	15	135
1.7.2	Banken	600.795	214.148
1.7.3	Deposito's	-	251.958
		<u>600.810</u>	<u>466.241</u>

Stichting Primair onderwijs Mondriaan Abcoude heeft kredietfaciliteiten bij de ABN Amro voor € 180.000 en bij het Ministerie van Financiën voor € 135.000. Er wordt geen gebruik gemaakt van deze kredietfaciliteiten.

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2017	Mutaties 2018		Boekwaarde per 31 december 2018	
		Bestemming resultaat	Overige mutaties		
2.1.1	Algemene reserve	727.880	50.921	-	778.801
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	-	23.476	-	23.476
		<u>727.880</u>	<u>74.397</u>	<u>-</u>	<u>802.276</u>

De bestemmingsreserve privaat wordt gevormd uit het resultaat over 2018 vanuit de private geldstromen.

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2018						
		Boekwaarde per 31 december 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	11.800	1.316	3.255-	-	9.861	-	9.861
	<i>Jubilea</i>	<i>11.800</i>	<i>1.316</i>	<i>3.255-</i>	<i>-</i>	<i>9.861</i>	<i>-</i>	<i>9.861</i>
		<u>11.800</u>	<u>1.316</u>	<u>3.255-</u>	<u>-</u>	<u>9.861</u>	<u>-</u>	<u>9.861</u>

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2018	31 december 2017
2.4.3	Crediteuren	16.396	12.309
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	<i>55.877</i>	<i>49.218</i>
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	<i>10.126</i>	<i>7.246</i>
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>66.003</u>	<u>56.464</u>
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	16.474	15.441
2.4.9	Overige kortlopende schulden	935	119
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	<i>50.001</i>	<i>45.947</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>11.969</i>	<i>8.306</i>
2.4.10	Totaal overlopende passiva	<u>61.970</u>	<u>54.253</u>
Totaal kortlopende schulden		<u><u>161.779</u></u>	<u><u>138.586</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Het bestuur heeft een overeenkomst met Nuon voor de levering van gas. De overeenkomst loopt tot 01-01-2020 en betreft een bedrag van ongeveer € 20.000.

Het bestuur heeft een overeenkomst met Nuon voor de levering van elektriciteit. De overeenkomst loopt tot 31-12-2019 en betreft een bedrag van ongeveer € 18.000.

Het bestuur heeft een schoonmaakovereenkomst met CWK Service. De overeenkomst loopt tot 31-12-2019. De aanneemsom voor de uitvoering van de werkzaamheden bedraagt ongeveer € 43.000 per jaar incl. btw.

Het bestuur heeft een huurovereenkomst afgesloten met PCI Nederland b.v. voor het gebruik van een kopieerapparaat. De overeenkomst heeft een looptijd van 60 maanden en loopt in 2024 af. Het jaarbedrag is ongeveer € 12.000.

Het bestuur is lid van de vereniging van eigenaren van het gebouw waarin ze is gehuisvest. De jaarlijkse bijdrage bedraagt op dit moment € 23.395.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2018						
		Boekwaarde per 31 december 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2018	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	11.800	1.316	3.255-	-	9.861	-	9.861
	<i>Jubilea</i>	<i>11.800</i>	<i>1.316</i>	<i>3.255-</i>	<i>-</i>	<i>9.861</i>	<i>-</i>	<i>9.861</i>
		<u>11.800</u>	<u>1.316</u>	<u>3.255-</u>	<u>-</u>	<u>9.861</u>	<u>-</u>	<u>9.861</u>

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2018	31 december 2017
2.4.3	Crediteuren	16.396	12.309
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	<i>55.877</i>	<i>49.218</i>
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	<i>10.126</i>	<i>7.246</i>
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>66.003</u>	<u>56.464</u>
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	16.474	15.441
2.4.9	Overige kortlopende schulden	935	119
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	<i>50.001</i>	<i>45.947</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>11.969</i>	<i>8.306</i>
2.4.10	Totaal overlopende passiva	<u>61.970</u>	<u>54.253</u>
Totaal kortlopende schulden		<u><u>161.779</u></u>	<u><u>138.586</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Het bestuur heeft een overeenkomst met Nuon voor de levering van gas. De overeenkomst loopt tot 01-01-2020 en betreft een bedrag van ongeveer € 20.000.

Het bestuur heeft een overeenkomst met Nuon voor de levering van elektriciteit. De overeenkomst loopt tot 31-12-2019 en betreft een bedrag van ongeveer € 18.000.

Het bestuur heeft een schoonmaakovereenkomst met CWK Service. De overeenkomst loopt tot 31-12-2019. De aanneemsom voor de uitvoering van de werkzaamheden bedraagt ongeveer € 43.000 per jaar incl. btw.

Het bestuur heeft een huurovereenkomst afgesloten met PCI Nederland b.v. voor het gebruik van een kopieerapparaat. De overeenkomst heeft een looptijd van 60 maanden en loopt in 2024 af. Het jaarbedrag is ongeveer € 12.000.

Het bestuur is lid van de vereniging van eigenaren van het gebouw waarin ze is gehuisvest. De jaarlijkse bijdrage bedraagt op dit moment € 23.395.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangsten in 2018	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
N.v.t.			-	-		
			-	-		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule**G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar**

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangsten t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand begin 2018	Ontvangsten in 2018	Lasten in 2018	Te verrekenen 31-12-18
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Aflopend			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangsten t/m 2017	Lasten t/m 2017	Stand begin 2018	Ontvangsten in 2018	Lasten in 2018	Stand ultimo 2018
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Doorlopend			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	1.682.253	1.568.807	1.554.893
3.1.1.2 Niet geormerkte subsidies	73.164	62.804	53.627
Totaal rijksbijdragen via OCW	1.755.416	1.631.612	1.608.520
3.1.3 Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	81.043	50.000	62.480
Totaal rijksbijdragen	1.836.459	1.681.612	1.671.000

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	14.183	15.000	14.146
	14.183	15.000	14.146

3.5 Overige baten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.5.1 Verhuur	188.103	180.000	186.081
3.5.5 Ouderbijdragen	37.929	30.000	70.570
3.5.6 Overig	19.628	-	44.733
	245.659	210.000	301.384

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1.1.1 <i>Bruto lonen en salarissen</i>	1.138.175	993.905	1.061.267
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	269.711	235.523	231.148
4.1.1.3 <i>Pensioenlasten</i>	147.779	129.047	136.031
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	1.555.665	1.358.475	1.428.446
4.1.2.1 <i>Dotaties personele voorzieningen</i>	1.316	-	4.576-
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	37.007	30.300	101.767
4.1.2.3 <i>Overig</i>	37.561	38.023	34.616
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	23.505	21.500	8.120
4.1.2 Overige personele lasten	99.389	89.823	139.926
4.1.3 Af: Uitkeringen	67.521-	6.733	89.470-
	1.587.533	1.455.030	1.478.902

	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	23	24

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.2.2.1 Gebouwen	70.475	70.475	70.475
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	30.900	25.251	29.326
4.2.2.4 Onderwijsleerpakket	10.708	11.255	10.387
	112.083	106.981	110.188

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.3.1 Huur	1.128	-	1.073
4.3.3 Onderhoud	34.590	25.000	20.721
4.3.4 Water en energie	43.330	37.500	30.226
4.3.5 Schoonmaakkosten	50.325	52.000	49.666
4.3.6 Heffingen	3.754	3.000	1.826
4.3.7 Dotaties overige onderhoudsvoorzieningen	-	15.000	10.473-
4.3.8 Overige huisvestingslasten	25.998	1.500	17.609
	159.125	134.000	110.648

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	75.533	89.900	126.658
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur	1.546	3.500	2.604
4.4.2.2 Leermiddelen	34.690	41.500	32.575
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	36.236	45.000	35.179
4.4.4 Overig	51.330	55.600	70.789
	163.099	190.500	232.626

Uitsplitsing

4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	2.511		2.420
Accountantslasten	2.511		2.420

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

5 Financiële baten en lasten

		Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
5.5	Rentelasten	65-	-	39-
		65-	-	39-

A.1.7

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

<u>Naam</u>	<u>Juridische vorm</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Code activiteit</u>
Vereniging van Eigenaars gebouw Piet Mondriaan	Vereniging	Abcoude	4
Samenwerkingsverband Passenderwijs PO 2604	Stichting	Woerden	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stichting Primair onderwijs Mondriaan Abcoude van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling A van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2018 een bezoldigingsmaximum van € 111.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in C)

Naam	M. Kooimen	H.F.O. Staal
Funciegegevens		
	Directeur	Adjunct Directeur (tot 01-09-2018) Directeur financiën en beheer (vanaf 01-09-2018)
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband in FTE	0,842	0,6
Dienstbetrekking j/n	j	j
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenveroordelingen	58.675	32.752
Beloningen betaalbaar op termijn	9.100	5.033
Subtotaal	67.775	37.785
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	93.462	66.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	67.775	37.785
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1-31/12	1/8-31/12
Omvang dienstverband 2017 in FTE	0,8	0,6
Beloning plus belastbare onkostenveroordelingen	55.244	9.964
Beloningen betaalbaar op termijn	8.337	1.601
Subtotaal	63.581	11.565
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	85.600	26.911
Totaal bezoldiging 2017	63.581	11.565

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie
H. Koldewee	Voorzitter
C. Blom	Secretaris
N.W. Veenman	Penningmeester
S. Korthals Altes-Beste	Lid
C.A. van der Linden	Lid

2. UITKERINGEN WEGENS BEÏNDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voldaan aan topfunctionarissen met en zonder dienstbetrekking.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 50.921 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 23.476 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuur:

- M. Koomen

- O. Staal

Toezichthouder:

- H. Koldewee

- C. Blom

- N.W. Veenman

- C.A. van der Linden

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	41843
Naam instelling	Stichting Primair onderwijs Mondriaan Abcoude
KvK-nummer	30248500
Statutaire zetel	Gemeente Abcoude
Adres	Broekzijdselaan 46a
Postadres	
Postcode	1391XL
Plaats	Abcoude
Telefoon	0294-281900
E-mailadres	directie@obspietmondriaan.nl
Website	www.obspietmondriaan.nl
Contactpersoon	
Telefoon	0294-281900
E-mailadres	directie@obspietmondriaan.nl

BRIN-nummers 18IQ Piet Mondriaan

Overige gegevens

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het toezichthoudend bestuur van Stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude te Abcoude gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primair Onderwijs Mondriaan Abcoude, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van de directie en het toezichthoudend bestuur voor de jaarrekening**

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichthoudend bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 19 juni 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. E.J. Schollaardt RA